

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan!

Suomen Ratsastajainliitto ry:n nuorisotoiminnan kehittäminen

Sanni Uusitalo

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

05 / 2017

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Sanni Uusitalo	Sivumäärä 42 ja 4 liitesivua
Työn nimi Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan! Suomen Ratsastajainliitto ry:n nuorisotoiminnan kehittäminen	
Ohjaava opettaja Jari Klemola	
Työn tilaaja Suomen Ratsastajainliitto ry	
Tiivistelmä <p>Tämä opinnäytetyö on tilaustyö Suomen Ratsastajainliitto (SRL) ry:lle. Työ tehtiin tilaajatahon tarpeesta kehittää liiton nuorisotoimintaa entisestään, ja saada uutta näkökulmaa eri toimijoiden tueksi. Opinnäytetyö on jatkoa Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – työpajaan, joka järjestettiin syksyllä 2016. Työpajan tarkoituksena oli kartoittaa ratsastusseurojen nuorisotoiminnan nykytilaa. Tapahtumassa teetettiin kysely, millaista nuorisotoimintaa seuroissa jo järjestetään, ja millaista tukea nuorisotoimijat toivovat Suomen Ratsastajainliitolta. Kyselyn vastaukset, työpajasta saadut havainnot sekä tiivis yhteistyö Suomen Ratsastajainliiton, sekä Nuoret Päättäjät työryhmän kanssa toivat näkyväksi nuorisotoiminnan nykytilaa ja sen kehittämistarpeita.</p> <p>Opinnäytetyö on toimintatutkimus, ja siinä korostuu tilaajan osallistaminen tutkittavaan kohteeseen. Tutkimusmenetelmiksi valikoitui edellä mainitun kyselyn lisäksi Suomen Ratsastajainliiton lasten ja nuorten toiminnan koordinaattorin haastattelu, sekä Nuoret Päättäjät työryhmän kanssa toteutettu aivo-riihi. Kehittämiskohteeksi nousi roolien ja vastuunjakojen selkeyttäminen, tarvittavan materiaalin kohdentaminen nuorisovastaaville, sekä näiden tiimoilta koulutuspäivän järjestäminen. Suomen Ratsastajainliitolla on olemassa hyvät rakenteet nuorisotoiminnan tueksi, ja niitä haluttiin korostaa kehittämistyössä.</p> <p>Kehittämistyön tuloksena toteutimme yhteistyössä työn tilaajan kanssa Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 – työpajan, jossa kokeilimme uudenlaista lähestymistapaa ratsastusseurojen nuorisovastaavien ohjeistamiselle. Työpajassa pyrittiin ensisijaisesti vastaamaan syksyn tapahtumassa havaittuihin puutteisiin, sekä tarkentamaan Suomen Ratsastajainliiton nuorisotoimijoiden toimenkuvia. Työpajan yhteydessä toteutettiin Surveyspal – palautekysely, jonka tulokset analysoitiin toiminnan edelleen kehittämistä varten.</p>	
Avainsanat ratsastus, nuorisotyö, osallisuus, järjestötoiminta	

ABSTRACT

Author Sanni Uusitalo	Number of Pages 42 and 4 attached
Title Boost for Youth Activities of riding! Developing Youth Activities of The Equestrian Federation of Finland	
Supervisor Jari Klemola	
Subscriber The Equestrian Federation of Finland	
Abstract <p>This thesis is ordered by The Equestrian Federation of Finland. Thesis was made for the need to the customer to further develop union youth activities and get a new perspective for support of operators. Thesis is a continuation of the workshop “Boost of Youth Activities of riding” which was held in autumn 2016. During the workshop surveyed the current state of youth activities in riding clubs. An inquiry was made to figure out what kind of activities are already held in different clubs, and what kind of support the operators are hoping from the union. Survey responses, findings from the workshop and close cooperation with union and “Young Leaders” work group clarified the current status and deficiencies of youth activities.</p> <p>This thesis is operational research where is pronounced the subscribers inclusion to the subject in question. In addition with the inquiry mentioned above was following research methods also being used in making of this thesis; an interview with coordinator of children's and youngsters activities in SRL, and organized brainstorm with the “Young Leaders” work group. The focus of development rose the clarification of attending roles and responsibilities, targeting the material needed for attending, and organized training day around these themes.</p> <p>As the result of development we organized co-operation with the subscriber the workshop “Boost of Youth activities of riding 2”. There we introduced new kind of educational model for riding clubs youth attending. Primarily the focus of workshop was aimed to the deficiencies observed in autumn workshop ant to help youth attending to develop their work.</p> <p>During the workshop was held a feedback survey, which results are analyzed for further development of the work. This thesis gave subscribers a new perspective about what can be offered to support The Youth Activities actions of horse riding clubs.</p>	
Keywords riding, youth work, participation, organizational activities	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY	8
2.2 Kaviouralla – Ratsastuksen valinnat	9
2.3 Suomen Ratsastajainliitto ry:n nuorisotoiminnan kenttä	10
2.4 Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – workshop	14
3 TIETOPERUSTA KEHITTÄMISTYÖN TUEKSI	16
3.1 Nuorisotyö käsitteenä	16
3.2 Osallisuuden merkitys ja toimintaan innostaminen	17
3.3 Järjestötoiminnan kehittäminen	19
4 LÄHESTYMISTAVAN JA TUTKIMUSMENETELMIEN ESITTELY	21
4.1 Kysely ratsastusseurojen nuorisotoiminnan nykytilasta	21
4.2 Aivoriihi	26
4.3 Havainnointi ja muu materiaali	27
4.4 Haastattelu	28
5 KEHITTÄMISTYÖN TULOKSET JA YHTEENVETO	30
5.1 Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 - workshop	30
5.2 Kyselyn analysointi	36
5.3 Kehittämisehdotukset työn tulosten pohjalta	38
6 LOPUKSI	41
LÄHTEET	43
LIITTEET	45

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni sai alkunsa keväällä 2015, vaikka en sitä silloin vielä aavistanut. Ryhdyin tällöin pohtimaan Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön opintojeni etenemistä, ja otin yhteyttä Suomen Ratsastajainliittoon (SRL) syventävän harjoittelun tiimoilta. Harjoittelun aikana yksi asia johti toiseen, ja saimme harjoittelun ohjaajieni kanssa ajatuksen siitä, kuinka voisimme yhteistyöllä pyrkiä parantamaan ratsastajainliiton nuorisotoimintaa.

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön opintojeni aikana olen useasti törmännyt huolenaiheeseen nuorten osallisuudesta ja aktiivisuudesta sitoutua toimintaan. Nämä haasteet, sekä syventävän harjoitteluni aikana tulleet huomiot päätyivät lopulta opinnäytetyöni kantavaksi teemaksi – kuinka uudistaa opinnäytetyöni tilaajana toimivan Suomen Ratsastajainliitto ry:n nuorisotyötä? Nuorisotyön toimintatavat ovat osoittautuneet riittämättömiksi, ja kohderyhmä on vuosien saatossa muuttunut - on syytä uudistaa toimintaa tämän päivän nuorten tarpeisiin sopivaksi.

Opinnäytetyöni on jatkoa Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – työpajalle, jonne otin osaa syventävän harjoitteluni aikana marraskuussa 2016. Työpajan antia purettaessa minulle tähdentyi, millaisia murheita ratsastusseurojen nuorisotyötä tekeville aktiiveilla on toiminnan käynnistämisen ja ylläpitämisen suhteen. Ratsastus on lasten ja nuorten lajeista suosiossa 12. tilalla (Kansallinen liikuntatutkimus 2010, 8), joten tarvetta nuorisotyölle ja sen uudistamiselle on taatusti.

Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan - työpajassa selvitin ratsastusseurojen nuorisotyön nykytilanteen ja haasteet työpajoista saatujen havaintojen, sekä teettämäni kyselyn vastausten perusteella. Lisäksi opinnäytetyön tilaajana toimivalla Suomen Ratsastajainliitolla on selkeä mielipide nykyisen nuorisotoiminnan riittämättömydestä. Haastattelin SRL:n lasten ja nuorten toiminnan koordinaattoria, sekä järjestin yhdessä liiton nuorisotyöryhmän kanssa aivoriihen. Kehittämistyön menetelmillä havaittuihin ongelmiin pyrin löytämään keinoja tiiviissä yhteistyössä työni tilaajan kanssa. Kehittämistyön tuotoksena järjestimme nuorisovastaaville Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 – työpajan.

Opinnäytetyöni kertoo lukijalle, miksi ratsastusseurojen nuorisotoimintaa pitää päivittää, ketkä siitä hyötyvät, ja miten. Siinä käsitellään osallistumisen merkitystä, ja pohditaan innostumista suhteessa osallisuuteen. Opinnäytetyöni tavoitteena on kehittää uutta näkökulmaa vanhojen toimintatapojen rinnalle.

Yhteisöpedagogiopintojeni aikana minulle ei ollut selvää, haluanko suuntautua järjestö- vai nuorisotyöhön. Tässä opinnäytetyössä nämä molemmat teemat näkyvät su-
lassa sovussa, sillä työn tavoitteena on kehittää järjestön nuorisotoimintaa. Opinnäytetyössäni yhdistyy samalla sekä työni nuorten parissa, että mielenkiinto omaa harrastustani, ratsastusta kohtaan. Opinnäytetyön tekeminen on ollut alusta asti mielekäästä, sillä olen kokenut työn tilaajan, Suomen Ratsastajainliiton, arvostavan työtäni ja sillä on heille merkitystä. Toivon, että opinnäytetyöni lukijalle välittyy kiinnostukseni valittua aihepiiriä kohtaan.

2 SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY

Suomen Ratsastajainliitto ry (SRL) on maamme ratsastusurheilun keskusjärjestö. Ratsastajainliitto on perustettu vuonna 1920, ja se on ollut kansainvälisen ratsastajainliiton, Fédération Equestre Internationalen (FEI) jäsen vuodesta 1923. Ratsastajainliitto on kaikkien suomalaisten ratsastuksen harrastajien etujärjestö, joka pitää huolen niin huippu-urheilijoista kuin kuntoharrastajistakin. (Suomen Ratsastajainliitto 2017, a). Suomen Ratsastajainliiton toimisto sijaitsee Helsingin Länsi-Pasilassa Valotalossa, jossa on Olympiakomitean ja Paralympiakomitean lisäksi noin 40 muuta liikunta- ja urheilujärjestöä. Ratsastajainliiton toiminnan tarkoituksena on edistää ratsastusta yleisenä urheilu- ja liikuntakasvatusmuotona, järjestää ratsastuskilpailuja ja kehittää maamme ratsastuksenopetusta ja valmennusta. Ratsastajainliiton keskeisiä tehtäviä on turvata hevosen hyvinvointi, turvallisuus, ratsastuksen nuorisotyö sekä monipuoliset liikuntamahdollisuudet ratsain.

Ratsastajainliitolla oli vuoden 2016 loppuun mennessä 48 357 henkilöjäsentä, 504 jäsenseuraa ja 397 jäsentallia. Jäsenmäärästä 16 978 on junioreita, joista 97% tyttöjä ja 3% poikia. (Suomen Ratsastajainliitto 2017, b). Liiton jäsenet voivat olla joko varsinaisia jäseniä tai yhteisöjäseniä. Varsinaisiksi jäseniksi voivat liittyä kotimaiset rekisteröidyt ratsastusseurat. Ratsastusseurat toimivat aktiivisesti paikallisen ratsastusurheilun edistämiseksi järjestämällä valmennusta, kilpailuja, koulutusta ja kerhotoimintaa huomioiden harrastajat sekä kilpailijat (Suomen Ratsastajainliitto 2017, c). Usein ratsastusseurat toimivat ratsastuskoulun tai -tallin yhteydessä. Yhteisöjäseniksi voivat liittyä oikeustoimikelpoiset yhteisöt, kuten ratsastuskoulut ja -tallit, hevosalan oppilaitokset, kaupalliset kilpailunjärjestäjät sekä muut yhteisöt, jotka noudattavat SRL:n toimintaperiaatteita. (SRL, Hyvä Hallintotapa 2016, 22).

Ratsastajainliiton jäsentallit on jaettu viiteen luokitukseen: ratsastuskouluihin, harrastetalleihin, yksityistalleihin, vaellustalleihin sekä hevosavusteisiin palveluihin. Yksi Suomen Ratsastajainliiton tavoitteista on saada mahdollisimman moni harrastaja jäsenekseen, jonka vuoksi liitto tekee tavoitteellista työtä tiiviissä yhteistyössä harrastajien kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on edistää ja tehdä ratsastusurheilua tunnetuksi Suomessa. Keskeisenä ajatuksena on edistää hevosten hyvinvointia, ja tarjota jokaiselle yksilölle mahdollisuus kokea elämyksiä hevosten parissa. Ratsastus on ihmi-

set tasa-arvoisesti huomioon ottava laji, johon jokainen voi osallistua omien tavoitteidensa ja edellytystensä mukaisesti (Ratsastuksen johtavat ajatukset 2008, 4).

Ratsastus oli kahdeksanneksi suosituin kaikista liikuntamuodoista ja urheilulajeista 7-29-vuotiaiden keskuudessa (Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2016, 91). Suomessa tehdyn liikuntatutkimuksen perusteella 3 - 18-vuotiaiden ratsastusharrastajien määrä oli kasvanut 63 000 harrastajaan, mikä oli 10 000 enemmän kuin edellisessä tutkimuksessa joka tehtiin vuosina 2005 – 2006. Ratsastuksen suosio on jatkanut kasvuaan erityisesti 19 - 65 -vuotiaiden harrastuksena. Ratsastus oli kymmenenneksi suosituin paikan päällä seurattavista urheilulajeista. (Kansallinen liikuntatutkimus 2010, 15 – 20). Toisaalta taas Suomen Ratsastajainliiton kartoittama tilastotieto kertoo, että liiton nuorten jäsenten määrä on vähentynyt vuodesta 2015 vuoteen 2016 mennessä yhteensä 429 jäsenen verran (Suomen Ratsastajainliitto 2017, b). Tähän epäsuotuisaan kehitykseen halutaan puuttua, ja näin ollen katsastaa kriittisesti Suomen Ratsastajainliiton nuorisotoimintaa kehittämistarpeiden löytymiseksi.

2.2 Kaviouralla – Ratsastuksen valinnat

Tutustun tässä alaluvussa Kaviouralla – Ratsastuksen valinnat strategiaan, joka ohjaa Suomen Ratsastajainliitto ry:n toimintaa. Toiminnan perustana ovat arvot ihminen, hevosen hyvinvointi, luonnon kunnioittaminen, yhteisöllisyys ja yhteistyö. Strategian kolme ensimmäistä tavoitealuetta ovat kehittämistyöni kannalta tärkeimpiä. Ensimmäinen tavoitealue on yhteiskunta ja arvostus, jolla turvataan lajin vetovoimaisuus ja näkyvyys muun muassa tapahtumien ja kampanjoiden turvin. (Kaviouralla – Ratsastuksen valinnat 2014, 9). Toisessa tavoitealueessa todetaan harrastajamäärien mittaavan lajin houkuttelevuutta. Liiton toiminnan laadukkuutta mitataan jäsenmäärällä, joka vaikuttaa myös lajin toimintaedellytyksiin. Tavoitteisiin pääsemiseksi strategiassa pohditaan uusia tapoja tehdä yhdessä Suomen Ratsastajainliiton jäsenten kanssa, sekä eri ikäryhmien tarpeita ja rooleja suhteessa liittoon. (mt., 11 – 12). Kolmantena tavoitealueena Kaviouralla – ratsastuksen valinnat strategiaan on kirjattu ratsastusmahdollisuuksien kehittäminen. Tavoitteena on parantaa lajin olosuhteita, ratsastusheimon viihtyvyyttä ja alan mahdollisuuksia tuomalla sen laadukkuutta esiin.

(mt., 6). Seurakehittäminen, tallien laatuvaatimukset sekä jäsenistön osaamisesta huolehtiminen ovat tärkeitä osa-alueita tässä tavoitteessa. (mt. 14 – 15).

Tavoitteiden saavuttamista tukevia toimintatapoja ovat johtamisen uudistaminen ja kehittäminen, oppimista vahvistavat keinot sekä innostaminen. (mt., 19 – 21). Näihin tavoitteisiin pohjaan kehittämistyötäni, ja kunnioitan strategiassa määriteltyjä arvoja. Strategian visio: ratsastus on merkittävä suomalainen urheilulaji, jota mahdollisimman moni voi harrastaa tavoitteidensa mukaisesti (mt., 4), luo raamit myös nuorisotyön kehittämisen tueksi.

2.3 Suomen Ratsastajainliitto ry:n nuorisotoiminnan kenttä

Suomen Ratsastajainliitto on määritellyt ratsastuksen nuorisotyötä koskevat tavoitteet voimassa olevassa strategiassaan seuraavasti:

- Toteutamme uusia palveluita ja tuotteita suoraan lapsille ja nuorille sosiaalista mediaa hyödyntäen.
- Haemme ja kokoamme yhteen talleja ja seuroja suunnittelemaan ja toteuttamaan käytännön hankkeita.
- Luomme seurojen ja tallien kanssa yhteisiä tempauksia, ratsastuksen esittely- ja kokeilumahdollisuuksia. Varmistamme, että mahdollisimman monessa seurassa ja tallissa osataan ottaa vastaan myös lasten vanhemmat. Rakennamme yhteisiä toiminnanmuotoja.
- Varmistamme lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuudet. Kilparatsastajan urapolku ja Talent Program on mahdollinen jokaiselle.
- Luomme sekä että -palveluita. Ratsastus on kiehtova laji myös pojille. Nostamme toiminnassamme esille hyviä esimerkkejä ja roolimalleja.
- Kannustamme leikkimielisyyteen sekä harrastus- että kilpailutoiminnassa (Kaviouralla 2014, 12)

Suomen Ratsastajainliitossa pyritään aktiivisesti parantamaan nuorisotoimintaa, ja se nähdään tärkeänä lajin kehittymisen kannalta. Yksi liiton tehtävistä nuorisotyön saralta on materiaalien ja toimintamallien tuottaminen ratsastusseurojen ja tallien käyttöön. Suomen Ratsastajainliitto toimii koordinaattorina ja välittäjänä urheilumaailman ja järjestömaailman välisistä mahdollisuuksista tiedottaen. Lisäksi SRL tuottaa myös erikseen nuorille suunnattuja kilpailukonsepteja. Suomen Ratsastajainliitto tekee tii-

vistä yhteistyötä hevosalan muiden toimijoiden kanssa monipuolisen toiminnan turvaamiseksi.

Tärkeä osa SRL:n nuorisotyötä on vapaaehtoisista koostuva Nuoret päättäjät – työryhmä. Ratsastuksen Nuoret Päättäjät -ryhmä on ennakkoluulottomia, aktiivisia ja innokkaita nuoria, joiden tarkoituksena on tuoda nuorten jäsenten ääni kuuluviin. Nuoret Päättäjät näkyvät, ja vaikuttavat oman lajin kehittämisen puolesta aktiivisesti muun muassa sosiaalisessa mediassa. Ryhmän päätarkoituksena on lisätä nuorten liikkumista, ja edistää nuorten vaikutusmahdollisuuksia. Nuoret Päättäjät – työryhmä on laatinut Nuorten Äänellä – strategian (Kuvio 1) vuosien 2014 – 2016 aikana. Nuorten Äänellä – strategia pohjautuu Suomen Ratsastajainliiton Kaviouralla – strategiaan, ja sen kantavana ajatuksena on ollut nuorisovastaavien aktivoiminen ja toimenkuvien uudistaminen.

<h1 style="text-align: center;">NUORTEN ÄÄNELLÄ</h1>					
Strateginen tahtotila/ visio	Ratsastuksen ytimessä on hevonen, joka innostaa ja yhdistää. Ratsastusyhteisössä jokaisella nuorella on mahdollisuus kokeilla, osallistua ja vaikuttaa.				
Näkökulmat/ arvot	Avoimuus	Ketteryys	Kokemuksellisuus	Yhdenvertaisuus	Hyvinvointi
Strategiset tavoitteet	Yhdessä tekeminen reilusti	Matalan kynnyksen osallistuminen	Nuoret ovat mukana kaikilla osa-alueilla	Osaavat aikuiset mahdollistamassa nuorisotoimintaa	Yhteisö voi hyvin
Kriittiset menestystekijät	Tasa-arvo eri nuorisoryhmien kesken Nuorille kohdennettu viestintä	Aikuiset ja nuoret huomioidaan yhdenvertaisesti	Jokaisen harrastajan on mahdollista halutessaan osallistua ja vaikuttaa	Lupa erehtyä Keskinäinen kunnioitus	Lapsi- ja nuorisolähtöisyys Nuoret näkyvät ja vaikuttavat
Avainmittarit	Nuorisovastaavien määrä Nuorten määrä luottamustehtävissä	Juniorijäsenten määrä	Nuorisokysely (tyytyväisyys, Reilu Peli)	Harrastekilpailuiden määrä Osallistumisaktiivisuus	Yhteydenottojen määrä Nuorten seuraajien määrä
Toimintasuunnitelma	Hyvien käytäntöjen jakaminen Nuorten osaamisen kehittäminen	Nuorten vahvuuksien ja kiinnostuksen kartoittaminen & hyödyntäminen	Nuorten esille nosto, muistaminen, kiittäminen, arvostuksen nosto	Harrastekilpailuiden kehittäminen Ohjaajien osaamisen kehittäminen	Kansainvälisen yhteistyön lisääminen Opitaan hevosen kanssa ja hevosesta
	Nuoret tekevät nuorille Nuorisovastaavien konseptin luominen	Vaikuttamiskanavien luominen Ohjataan vastuullisuuteen	Luodaan mahdollisuuksia ystävyydelle Yhteistyön tukeminen seurojen ja lajien välillä	Osallistumismahdollisuuksien luominen seura-, alue- ja valtakunnalliselle tasolle Madalletaan yhteydenoton kynnyksiä	Tuetaan liikunnallista elämäntapaa

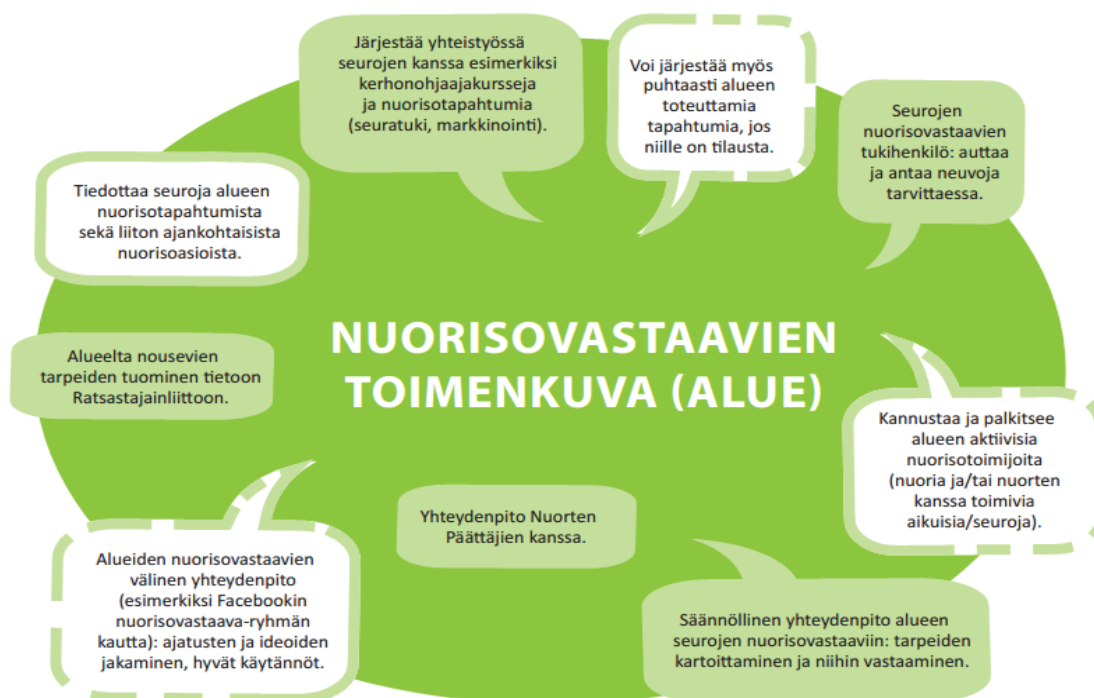
Kuvio 1. Nuoret Päättäjät – työryhmän koostama Nuorten Äänellä – nuorisostrategia, joka ohjaa Suomen Ratsastajainliiton nuorisotoimintaa ja sen kehitystä.

Suomen Ratsastajainliitto on jakanut toimintansa maantieteellisesti kahdeksalle alueelle. Jokaisella alueella on oma jaosto, jonka tehtävänä on edustaa liittoa paikallistasolla ja hoitaa sille erikseen nimettyjä tehtäviä. Aluejaoston valitsevat kunkin alueen jäsenseurat ja – tallit. Aluejaosto työskentelee liiton toimielimenä, ja toimii paikallistasolla liiton edustajana. Aluejaoston tehtävänä on ohjata toimintaa liiton vuosisuunnitelman, strategian ja yleisten tavoitteiden mukaisesti. Aluejaostot järjestävät omalla alueellaan liiton toimintaa sekä kehittävät seuratoiminnan ja ratsastuksen toimintaedellytyksiä liiton kanssa yhdessä sovittujen työnjaon rajoissa (Aluetoiminnan ohjesääntö, 1).

Aluetoiminnan ohjesäännössä aluejaoston tehtävät ja niiden toteutuminen määritellään seuraavasti:

1. Laatii alueen toiminnalle vuosisuunnitelman ja talousarvion, jotka esitetään liiton hallitukselle vahvistettaviksi
 2. Valmistelee alueen kokouksissa käsiteltävät asiat
 3. Vastaa seura - ja tallitoiminnan kehittämisestä alueella
 4. Järjestää koulutus - ja valmennustilaisuuksia
 5. Vastaa alueen kilpailukalenterista aluetasolla yhteistyössä lajikomiteoiden kanssa
 6. Tiedottaa liitontoiminnasta alueella
 7. Tukee nuoriso - ja harrastetoimintaa
 8. Edistää hevosen hyvinvointia ja hevostaitoja alueella
- (Aluetoiminnan ohjesääntö 2013, 1)

Kuten ohjesäännöissä todetaan, osa aluetoimintaa on myös nuoriso – ja harrastetoiminnan tukeminen. Jokaisella kahdeksalla alueella on myös oma nuorisovastaava, jonka toimenkuvaa on tarkennettu keväällä 2017 SRL: n ja Nuorten Päättäjien kesken (Kuvio 2). Kaaviossa on selkeytetty nuorisovastaavan roolia, ja annettu vinkkejä toiminnan tueksi.

Kuvio 2. Alueen nuorisovastaavien toiminnan tueksi laadittu kaavio.

Useimmissa ratsastusseuroissa on valittu seuran toimintaan aktiivisesti osallistuva nuorisovastaava, joka toteuttaa yhdessä nuorten kanssa erilaisia retkiä, tapahtumia, lajikokeiluja ja kerhotoimintaa. Ratsastusseurojen nuorilla jäsenillä voi olla seuroissa myös omia ryhmiä, jotka pääsevät sekä vaikuttamaan, että toteuttamaan itse suunnittelemaansa toimintaa. Alueen nuorisovastaavien päivitetyn toimenkuvan tavoin myös ratsastusseurojen nuorisovastaaville laadittiin uusi, tarkennettu toimenkuvakaavio (Kuvio 3), ja se työstettiin niin ikään yhdessä SRL: n ja Nuoret Päätäjät – työryhmän kesken.

Sekä seuran nuorisovastaavien että alueen nuorisovastaavien toimenkuvien tarkennuksen tavoitteena on konkretisoida sitä, mitä kukin toimija voi odottaa toisiltaan, ja selkeyttää vastuualueita. Tarkennusten tavoitteena on toimia toiminnan tukena, ja sitä saa soveltaa luovasti. Suomen Ratsastajainliitto ei odota kaaviota noudattavan orjallisesti, vaan ennemminkin sen toivotaan antavan inspiraatiota ja rohkaista kehittämään kunkin seuran tai alueen nuorisotoimintaa.

Kuvio 3. Tuore tuotos ratsastusseurojen nuorisovastaavien toiminnan tueksi, laadittu talvella 2016.

2.4 Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – workshop

Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – workshop toimii tässä yhteydessä esimerkkinä Suomen Ratsastajainliitto ry:n tekemästä nuorisotyöstä. Workshop pidettiin 21.10.2016, ja osallistuin sinne opiskelijan roolissa syventävän harjoitteluni aikana. Workshoppiin oli kutsuttu alueen ja ratsastusseurojen nuorisovastaavat, sekä kaikki nuorisotoiminnasta kiinnostuneet, ja se järjestettiin kansainvälisen ratsastustapahtuma Helsinki International Horse Show:n yhteyteen. Näin paikalle katsottiin saapuvan mahdollisimman paljon väkeä myös kauemmilta paikkakunnilta. Oli viisasta hyödyntää hevosihmisiä kiinnostava tapahtuma, ja järjestää työpaja sen yhteyteen. Työpajaan osallistuvat saivat pääsylipun tapahtumaan edullisemmin, mikä näin ollen kannusti osallistumaan myös työpajaan. Työpaja järjestettiin SRL: n toimistolla Valo – talolla.

Tehtäväni oli toimia valmistelussa SRL: n lasten ja nuorten toiminnan koordinaattori Sanna Sassin apuna. Aloitimme materiaalipakettien koostamisesta. Jokainen osallis-

tuja sai henkilökohtaisesti nimetyn materiaalipaketin, joka sisälsi päivän aikana käsiteltävää nuorisotyöhön, ja SRL:n toimintaan liittyvää materiaalia, kuten Yhtä jalkaa – ratsastuksen Reilu Peli – työkirjan. Paketissa oli lisäksi nimikyltti, jossa oli nimen lisäksi ratsastusseura jota osallistuja edustaa. Näin halusimme ”luoda kasvot” kaikille osallistujille sekä keventää kynnystä keskustella ja verkostoitua toisten toimijoiden kanssa. Tilaisuuden rajatun aikataulun vuoksi ennakoimme työpajoihin tapahtuvan ryhmäjaon laittamalla jokaisen materiaalipaketin mukaan kuvan, jotka määrittivät mihin ryhmään osallistuja kuuluu. Halusimme tarkoituksella luoda sekaryhmät ja näin edesauttaa verkostoitumisessa. Lisäksi saimme laajemman näkökulman kussakin työpajassa, kun saman ratsastusseuran jäsenet eivät olleet samassa toimintapisteessä yhtä aikaa.

Tilaisuudessa luotiin oivallinen mahdollisuus verkostoitua muiden toimijoiden kanssa, ja päivittää tietoja ratsastuksen nuorisotoiminnan ajankohtaisista asioista. Tapahtumapäivän alkaessa toimenkuvani oli toivottava osallistujat tervetulleiksi, ottaa läsnäoloilmoittautumiset vastaan ja ojentaa jokaiselle henkilökohtaisesti nimetty materiaalipaketti. Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – työpajassa oli neljä eri toimipistettä, joihin ennalta jaetut ryhmät osallistuivat kukin vuorollaan. Toimipisteissä käsiteltiin nuorten osallistamista Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n asiantuntemuksella, nuorisovaihtoja opetushallituksen Erasmus + – ohjelman johdolla, työstettiin uudistuvaa nuorisovastaavan toimenkuvaa Nuorten Päättäjien johdolla, ja pohdittiin raamit tulevaisuuden hevostaitokilpailuille tai -tapahtumille. Workshopin sisällössä näkyi vahvasti verkostoituminen muiden nuorisotalan osaajien kanssa. Teetin tapahtumaan osallistuneille kyselyn, jonka purkua kuvaan opinnäytetyöni myöhemmässä vaiheessa, kohdassa 4.1.

3 TIETOPERUSTA KEHITTÄMISTYÖN TUEKSI

Suomen Ratsastajainliiton toimintaperiaatteet antavat vahvan rungon tälle kehittämistyölle. Opinnäytetyöni kannalta haluan lisäksi avata nuorisotyön käsitettä, niin kuin se on tässä yhteydessä oleellista. Lisäksi näen tärkeänä tutustua osallisuuden merkitykseen, joka näyttelee vahvaa roolia kehittämistyössäni, ja pohtia sen kautta innostamisen keinoja. Viimeiseksi käsittelen järjestötoiminnan kehittämistä.

3.1 Nuorisotyö käsitteenä

Suomen Ratsastajainliitolla on olemassa mielestäni hyvä perusta nuorisotoiminnalle, kuten yllä olevasta esittelystä voidaan huomata. Nuorisotyötä tekevillä organisaatioilla on oikeus määritellä omat tehtävänsä itse (Nieminen 2008, 22), joten tehtäviä tai tavoitteita saatetaan kuvata monin eri tavoin. Suomessa nuorisotyötä ja sen toteuttamista kuitenkin määritellään kattavasti eri laeissa ja asetuksissa: suuntaviivoja nuorisotyölle antaa muun muassa nuorisolaki sekä lastensuojelulaki. Juha Nieminen toteaa kirjoittamassaan julkaisussa nuorisolain olevan yksi suomalaisen nuorisotyön tukijaloista, ja osoitus yhteiskunnan nuorisotyöhön kohdistamasta luottamuksesta (mt., 22).

Nuorisolain (Finlex 1285/2016 § 2) tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista, tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Samaisessa laissa (mt., § 3) nuorisotoiminnan todetaan olevan nuorten omaehtoista toimintaa. Lastensuojelulaissa (Finlex 12.2.2010/88 § 3) nuorisotyötä sivutaan ehkäisevän lastensuojelun yhteydessä: nuorisotyön on tarkoitus edistää ja turvata lasten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia.

Nuorisotyö on tukea, ohjausta ja palvelujen tarjontaa, jonka nuori itse valitsee, hyväksyy ja kokee omakseen. Nuorisotyössä on kyse kasvatuksesta ja nuoren kasvusta yhteiskunnan jäsenenä. (Allianssi 2008, 2a). Nämä käsitteet antavat raamit suunnitelmalliselle nuorisotoiminnalle Suomessa.

3.2 Osallisuuden merkitys ja toimintaan innostaminen

Nuorten osallisuuden lisääminen on nuorisotyön keskeinen tehtävä. Osallisuus käsitteenä kuvaa keskinäiseen toimintaan ja suhteisiin liittyviä ominaisuuksia. Osallisuus on kuulumisen ja mukana olemisen tunnetta (Särkelä – Kukko 2014, 35). Osallisuutta ja sen merkitystä määritellään niin ikään lainsäädännössä. Lapsia on kohdeltava tasavertaisesti yksilöinä ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti (Finlex 731/1999 § 6). Lastensuojelulain (Finlex 417/2007 § 8) mukaan lapsille, nuorille ja lapsiperheille tarkoitettuja palveluja järjestettäessä ja niitä kehitettäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota lasten ja nuorten tarpeisiin ja toivomuksiin. Yleissopimuksessa lapsen oikeuksista todetaan, että lapsella, joka kykenee muodostamaan oman näkemyksensä, tulee olla mahdollisuus ilmaista vapaasti näkemyksensä kaikissa itseään koskevissa asioissa (Finlex 60/1991, artikla 12).

Osallistuminen on yksi osallisuuden muoto. Osallistuminen voi olla osallistumista esimerkiksi tapahtumiin, tempauksiin, vaikuttamistoimintaan tai vapaa-ajan toimintaan. Mahdollisuus olla osallisena ja mukana asioiden käsittelyssä itselle merkittävässä yhteisöissä on ratkaisevaa ihmisen identiteetin kehittymisen kannalta (Oranen 2016). Osallistumisen kautta opitaan olemaan ja elämään yhdessä, ja osallistuminen on jokaisen ihmisen oikeus. Osallistuminen on em. Mikko Orasen mukaan toimintaa, missä osallisuus konkretisoituu. Osallisuuteen liittyy oikeus saada tietoa itseä koskevista päätöksistä, suunnitelmista, toimenpiteistä ja ratkaisuista. Osallistujalla tulee olla oikeus ilmaista mielipiteensä ja vaikuttaa näin asioihin. Vaikuttaminen ei kuitenkaan ole mahdollista, mikäli osallistuja ei pääse mukaan asioiden käsittelyyn eikä saa niistä tietoa. (mt. Oranen). Näin ollen osallisuuden ehtona on vastavuoroisuus eri toimijoiden välillä.

Osallisuus voidaan jakaa kahtia sen mukaan, mihin niillä tähdätään. Ensimmäisenä tavoitteena on yksilön vahvistaminen, hänen itsekunnioituksensa, itsetuntonsa, arvonsa ja kykyjensä vahvistaminen. Toisena on ryhmän vahvistaminen, ryhmän turvallisuuden, kiinteyden ja toimintakyvyn tukeminen. (Kiilakoski 2015, 20). Ryhmätoiminnan kannalta molempia osallisuustoimia tulee huomioida riittävästi ja tietoisesti. Osallistumiseen oppiminen tapahtuu osallistamisen kautta. Osallistamalla mahdollistetaan oppimisprosessi, jossa yksilö omakohtaisten kokemusten avulla tai seuraamalla osal-

listavaa toimintaa oppii osallistumisen keinoja (Andersson 2007, 160). Näin käyttäytessään ihminen on tällöin itse osallinen toimintaan. Osallistaminen on keino aktivoita ja kannustaa yksilöitä osallistumaan ja saamaan osallisuuden kokemuksia. Osallisuus on jokaisen osallistujan henkilökohtainen kokemus, jota ei voi nähdä ulkoapäin. Osallistujat vertaavat toimintaansa omaan, aiempaan toimintaan ja näin ollen saattavat mielestään osallistua, vaikka se ei ohjaajan mielestä siltä näytäkään (Korkatti 2014, 184). Osallistuminen on henkilökohtainen kokemus, joka tulee ottaa huomioon osallistumista arvioidessa.

Tutkaillessani Suomen Ratsastajainliiton tilastotietoja, kiinnitin huomiota vuoden 2015 jälkeen tippuneeseen nuorten jäsenten määrään. Syitä siihen on varmasti monia, mutta yksi voi olla ratsastuksen nuorisotoiminnan vetovoimaisuuden puute. Tässä yhteydessä jäin pohtimaan ohjaajan roolia ja nuorten innostamista osaksi toimintaa. Tutustuin Nuorten Akatemian Opas nuorten kanssa ideointiin – oppaaseen, jossa hyvän ohjaajan tehtävänä todettiin olevan huolehtiminen siitä, että koko ryhmän kapasiteetti tulee käyttöön. Hyvä ohjaaja ei ota kantaa sisältöihin tai valintoihin vaan antaa osallistujille välineitä ja kannustusta ideointiin, suunnitteluun ja toteutukseen (NOT – opas 2015, 5). Nuorten kanssa työskennellessä ohjaajan heittäytyminen on tärkeää työn onnistumisen kannalta. Matkaa ei voi suunnitella valmiiksi, jos nuorten ideoita kuunnellaan aidosti. Matkaan lähdetään yhdessä nuorten kanssa ja katsotaan, mitä vastaan tulee (Ketomäki, Ketomäki & Kotola 2014, 169).

Innostus voi syntyä hyvin yllättävissä tilanteissa. Innostuksen syntymiseen tarvitaan jokin asia tai elementti, joka herättää mielenkiinnon. Innostus syntyy usein ihmisen oman uteliaisuuden kautta. Uteliaisuuden tunnetta kannattaa hyödyntää monipuolisesti, sillä kun sen herättämää innostusta ruokitaan riittävällä tiedolla, lisääntyy ihmisen ymmärrys ja tunne muutoksen hallittavuudesta (Tillilä 2016, 37) ja näin ollen uuden haasteen vastaanottaminen tuntuu vähemmän pelottavalta.

Kun yhdessä innostutaan, niin onnistutaan, ja kun onnistutaan, voidaan yhdessä olla ylpeitä yhteisistä saavutuksista (Tillilä 2016, 39).

3.3 Järjestötoiminnan kehittäminen

Opinnäytetyöni aiheena on nuorisotoiminta järjestössä. Tässä tapauksessa nuorisotoimintaa käytetään ikään kuin yhtenä reittinä järjestön toiminnan uudistamisessa. Monissa järjestöissä on vahvat perinteet ja vakiintuneet tavat toimia. Järjestöjen tulisi kuitenkin pysyä ajan hermolla, ja uudistaa rohkeasti toimintaansa. Järjestössä kehittämisvastuuta ei voi kuitenkaan jättää työntekijöiden tai johtokunnan varaan vaan kaikkien osallistumista tarvitaan (Harju 2004).

Elinvoimainen järjestö on ajassa elävä, kykenee uudistumaan ja muuttumaan sekä saavuttamaan asioita. Elinvoimaisessa järjestössä on kyky käydä vuoropuhelua, keskustella ja arvioida toiminnan suuntaa avoimesti, tunnistaa kipupisteet ja löytää ratkaisut. (Aalto-Kallio & Haake & Saarinen 2014, 100). Usein resurssit ovat pienet, joten kehittämistyö vaatii myös jäsenistönsä panostamista. Kehittämistyön pitäisi olla järjestöissä olennainen osa toimintaa, jolloin toimintaa, rakenteita ja työskentelytapoja tulee tarkastella ja uudistaa kaiken aikaa. Kehittämistyön olisi hyvä olla pitkä ja suunnitelmallinen prosessi – vaikka riuhtaisu on hyvä startti uudistamiselle, kehittämistyö ei saa olla tempauksenomainen prosessi (Harju 2004).

Järjestön on pohdittava, onko toiminta riittävää ja palveleeko se jäseniä. Järjestön toiminnan tueksi olisi hyvä laatia strategia, jossa järjestön toimintaa linjataan suhteessa hallituksen ja jäsenistön tavoitteisiin ja toiveisiin. Strategiassa hahmotellaan suunnitelma toimintaan liittyvistä tavoitteista, jotka kuvastavat valintoja sen suhteen, mihin yhdistys toiminnassaan keskittyy ja miten se käyttää resurssejaan tavoitteiden toteuttamiseksi (Heikkala & Krook & Pekkarinen 2014, 6). Strategian laatiminen ja siinä määriteltyihin tavoitteisiin pääseminen on yksi osa järjestön kehittämistä, mutta tavoitteellisen kehittämistyön edellytyksenä on kaikkien osapuolien valmius sitoutua toimintaan. Jäseniin, harrastajiin, vapaaehtoisiiin, luottamushenkilöihin ja työntekijöihin panostaminen ratkaisee järjestön menestymisen (Harju 2004).

On tarpeetonta muuttaa järjestön toimintaa suunnittelematta – jotta muutoksiin sitoudutaan, tulee niiden olla järjestön toiminnan kannalta tärkeitä. Jäsenten todellinen kuuleminen on edellytys järjestön kehittymiselle. Mikäli jäsenistöä kuullaan, heille vastataan ja toimintaa ollaan valmiita muuttamaan, saavat jäsenet kokemuksen siitä,

että heidän aktiivisuudellaan on ollut vaikutusta. Kun ihminen innostuu, hän voi löytää sisäisen motivaation, joka voidaan valjastaa järjestön kehittämistyöhön. Vapaaehtoistyöntekijät ovat usein sisäisesti motivoituneita; tyytyväisyys tulee itse tekemisestä ja sen tuottamasta ilosta, ei niinkään ulkoisista palkkioista. Sisäisesti motivoituneella on halu oppia uutta, kehittyä tehtävässään ja tehdä jotakin merkittävää. Ulkoisia motivaatiotekijöitä ovat palkka, kannustus, palaute, ulkopuolinen tuki ja osallistumismahdollisuudet. Niiden vaikutus on lyhytaikaisempi, siitä syystä esimerkiksi palautetta on muistettava antaa jatkuvasti.

Motiivien tunnistaminen ei ole helppoa eikä ihminen ole edes tietoinen kaikista motiiveistaan. Vapaaehtoistoiminnassa motiivien tunnistamisella on merkitystä tehtävän valintaan, ohjaukseen ja tukeen sekä palkitsemiseen. Motiiveja ei ole kuitenkaan tarpeen luokitella tärkeys- tai arvojärjestykseen, ne on vain hyvä tunnistaa. (Laimio & Välimäki 2011, 22). Vapaaehtoisten motivointi ja innostaminen on tärkeä osa järjestön toimintaa ja kehittymistä, sillä ilman vapaaehtoisia toimijoita ja jäseniä ei järjestöllä ole tulevaisuutta. Toimintaan sitoutumista vahvistaa, jos jäsenille välittyy mikä heidän osuutensa on yhteisten päämäärien toteuttamiseksi, ja miten roolit sijoittuvat osaksi kokonaisuuttaja (Märkjärvi 2012, 189).

Yhdessä toimiessa ihmisten erilaiset tiedot ja taidot tulevat kaikkien hyödyksi, tehtäviä voidaan jakaa toiminnan tehostamiseksi tavoitteena, ettei yksittäinen ihminen kuormitu liikaa. Ryhmässä toimimisen hyötyjä on se, että järjestäytyneeseen yhdistykseen suhtaudutaan vaikuttajana yksittäisiä ihmisiä vakavammin (Iivonen 2011, 18). Vaikuttavan ryhmätoiminnan edellytyksenä on verkostoituminen muiden osaajien kanssa. Viisaus ei asu yhdessä paikassa, vaan kaikki järjestöt voivat jakaa hyviä ja toimivia käytännön esimerkkejä muiden sovellettavaksi. Käytäntöjä jakamalla järjestöjen elinvoima vahvistuu. (Aalto-Kallio & Haake & Saarinen 2014, 100). Ratkaisevaa on viime kädessä se, miten asennoidumme yhteiseen asiaamme ja tekemiseemme, miten sitoudumme siihen ja millaisella panoksella olemme mukana. Kun tunnetta, motivaatio ja jopa intohimoa on riittävän monella, toiminnan ja yhdistyksen menestymistä ei voi mikään estää. (Harju 2012).

4 LÄHESTYMISTAVAN JA TUTKIMUSMENETELMIEN ESITTELY

Opinnäytetyöni lähestymistapa on toimintatutkimus. Tässä lähestymistavassa olen ennen kaikkea kiinnostunut siitä, miten asioiden pitäisi olla, eikä vain siitä, miten ne ovat (Ojasalo, Moilanen, Ritalahti 2015, 58). Näin ollen kehittämistyön fokus pysyy käytännön ongelman ratkaisemisessa: tällaisenaan riittämättömässä Suomen Ratsastajainliiton toteuttamassa nuorisotoiminnassa. Lähestymistavan valinnan mahdollisti aktiivinen ja uudistumishaluinen tilaaja, Suomen Ratsastajainliitto. Pystyin kehittämistyössäni toimimaan työryhmän jäsenenä, ja käyttämään osallistavia menetelmiä työni tueksi joita esittelen alla.

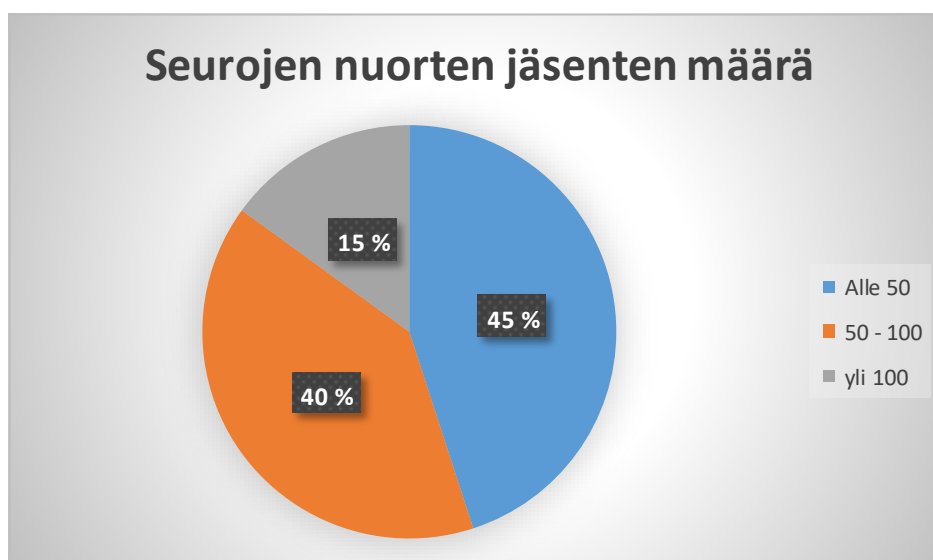
Valitsin kehittämistyöni tueksi useita toimintatutkimukseen sovellettavia kvalitatiivisia menetelmiä. Teetin nuorisotoiminnan nykytilaa kartoittavan kyselyn syventävän harjoitteluni aikana syksyllä 2016. Lisäksi harjoittelun aikana keräämäni havainnot sekä saamani aineistot auttoivat puutteiden ja ongelmien kartoittamisessa. Yhtenä tärkeimpänä aineistonkeruumenetelmänä olen pitänyt myös Skype-palavereja sekä käytyjä keskusteluja Suomen Ratsastajainliiton seurapalvelupäällikön Nina Kaipion sekä lasten ja nuorten toiminnan koordinaattorin Sanna Sassin kanssa. Lisäksi haastattelin Sanna Sasia tarkentavien kysymysten tiimoilta. Aiemmin mainitulla Nuoret Päätäjät - työryhmällä on viimekäden tietoa nuorisotoiminnan tilasta, ja tästä syystä järjestimme aivoriihen joulukuussa 2016, jonne osallistuin työryhmän jäsenenä.

4.1 Kysely ratsastusseurojen nuorisotoiminnan nykytilasta

Sain tehtäväkseni toteuttaa tapahtumapäivän yhteyteen sopivan tiedonkeruumenetelmän, jonka tavoitteena oli kartoittaa ratsastusseurojen nuorisotoiminnan tilaa. Katsoin parhaaksi kehittämistyötäni tukevaksi menetelmäksi tiedon keräämisen kyselyn avulla (LIITE 1). Laadin kyselyn jo aiemmin askarruttaneiden huolenaiheiden perusteella, joita nuorisotoiminnan tilasta oli saatu. Katsoin kyselyn sopivan juuri tähän tilanteeseen kehittämistyön menetelmänä parhaiten, sillä osallistujamäärä oli kohtalaisen suuri (n.50 henkeä) ja aikataulu melko tiukka.

Kysymykset kävin läpi työni tilaajan SRL: n lasten ja nuorten toiminnan koordinaattori Sanna Sassin kanssa ennen tapahtumaan, ja muokkasimme niitä hiukan hänen huomioidensa mukaan. Sähköistä toteuttamista pohdittiin, mutta totesimme paperisen version sopivan tilanteeseen paremmin. Kyselylomake jaettiin materiaalipaketin mukana, ja se palautettiin työpajasta poistuesssa. Yritimme taata mahdollisimman suuren vastausprosentin järjestelyiden avulla, ja siinä onnistuttiin: kysely jaettiin 49 osallistujalle ja vastauksia saimme 47 kappaletta. Kyselyssä oli saatteena esittely itsestäni sekä siitä, mihin kyselyä tullaan käyttämään. Halusin pitää kyselyn tiiviinä, ja nopeasti täytettävänä, joten esittelin itseni tapahtuman yhteydessä yleisön edessä, ja luin saatteen ääneen. Katsoin tärkeäksi tuoda kasvot nuorisotyön kehittämiseksi, ja tuoda vastaajille tunteen siitä, että heitä kuullaan ja heidän mielipiteellänsä on merkitystä. Vastaajia kiitettiin viitseliäisyydestä osallistua nuorisotyön kehittämiseen sekä suullisesti että kirjallisesti kyselyn yhteydessä.

Ensimmäisessä kysymyksessä halusin kartoittaa ratsastusseurojen nuorisotoiminnan tilaa selvittämällä kunkin vastaajan jäsenseuran nuorten määrän. Kyselyssä annoin vaihtoehdot alle 50, 50 – 100 ja yli 100 nuorta. Tämän tarkempi erittely ei ollut tiedon kannalta oleellista, eivätkä kaikki nuorisovastaavat välttämättä edes tiedä jäsenseuransa eksaktia jäsenlukua. Katsoin kuitenkin tarpeelliseksi selvittää, minkä kokoisista jäsenseuroista vastaajat ovat. Kyselyssä selvisi että 85% vastanneista kuuluvat seuraan, jossa on alle 100 nuorta jäsentä (Kuvio 4).

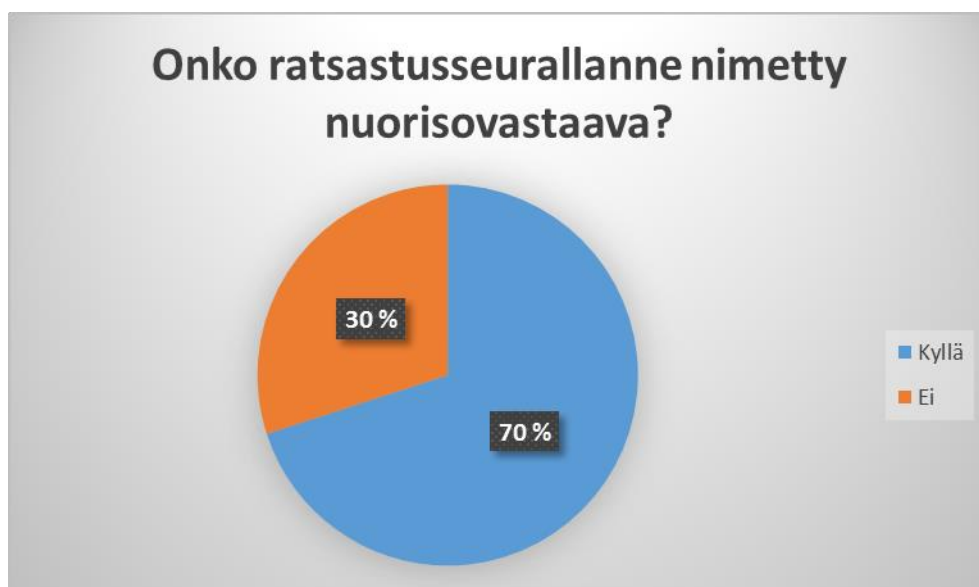
Kuvio 4. Kyselyssä selvisi, että tapahtumapäivään osallistui jäsenmäärältään erikoisten ratsastusseurojen nuorisovastaavia.

Suomen Ratsastajainliiton ehkä näkyvin nuorisotyön muoto on hevoskerhot, johon liitto kouluttaa ohjaajia, sekä tarjoaa kattavasti materiaalia ohjaamisen ja järjestämisen tueksi. Kyselyn toisessa kysymyksessä halusin saada selville, kuinka moni jäsenseuroista järjestää jäsenilleen hevoskerhoja. Kysymys sisälsi tarkkaan harkitun jatkokysymyksen perusteluineen silloin, mikäli vastaajan seurassa ei järjestetty hevoskerhoja. Tämän kysymyksen tarkoituksena oli kartoittaa ongelmia, miksi ”helpointa” nuorisotyön muotoa ei hyödynnetä.

Kuvio 5. Hevoskerhoja järjestää yli puolet tapahtumapäivään osallistuneista jäsenseuroista. Vastaajat kertoivat syyn hevoskerhojen järjestämättömyydelle muun muassa, ettei seurassa ole tarpeeksi järjestäjiä toiminnan sujuvuudeksi.

Tapahtumapäivä oli suunnattu ratsastusseurojen nuorisovastaaville, tai nuorisotoiminnasta kiinnostuneille. Kolmannessa kysymyksessä kysyin, kuinka monen kyselyyn vastanneen seuran jäsenen ratsastusseurassa on nimetty nuorisovastaava. Kysymykseen sisältyi tarkennus siitä, mitä nuorisovastaavan toimenkuvaan kuului, mikäli sellainen on seurassa nimetty. Näin sain selville, millaista nuorisotyötä ratsastusseuroissa tehtiin.

Kuvio 6. 70% vastanneista jäsenseuroista on jo nimetty nuorisovastaava, jonka toimenkuvaan kuului muun muassa hevoskerhotoiminnan vetäminen sekä nuoria kiinnostavan toiminnan järjestäminen.

Katsoin tarpeelliseksi kysyä vastaajilta millaista tukea he haluavat jatkossa Suomen Ratsastajainliitolta. Neljännen kysymyksen asettelussa oli annettu eri vaihtoehtoja, sekä vapaan sanan kohta. Tarkoituksena on kuulla jäseniä, ja pyrkiä vastaamaan heidän tarpeisiinsa parhaalla mahdollisella tavalla. Vapaan sanan kohdassa vastaajat toivoivat yhteistyötä seurojen välillä sekä ideoita omaan toimintaan.

Kuvio 7. Kartoitus kaivatuimmista tukimuodoista antoi kullanarvoista tietoa opinnäytetyöni aiheen, nuorisotoiminnan kehittämisen, kannalta.

Tärkeä osa nuorisotyötä on eri lähtökohdista tulevien harrastajien huomioiminen, ja tätä halusin kysymyksessä 5 kartoittaa. Vastausvaihtoehdoissa halusin selvittää kuinka eri lähtökohdista tulevat harrastajat on huomioitu. Vastauksista selvisi, että monella tallilla esteetön toimintaympäristö on huomioitu, joka helpottaa myös liikunta-rajotteisten pääsyn lajin pariin (Kuvio 8).

Kuvio 8. Muuta – kohdassa mainittiin muun muassa, että kaikki harrastajat ovat tervetulleita tallille harrastamaan omalla tavallaan ja panoksellaan.

Tapahtumapäivän jälkeen kävimme kyselyn tulokset yhdessä Sanna Sassin sekä SRL:n seurapalveluiden linjapäällikkö Nina Kaipion kanssa läpi ja pohdimme opinnäytetyöni sisältöä tarkemmin. Tilaajana toimivat Suomen Ratsastajainliiton toiveena oli, että toisin liiton nuorisotoimintaan uutta näkökulmaa. Näimme hyväksi sen, etten ole itse tällä hetkellä aktiivisesti mukana ratsastustaustastani huolimatta minkään seuran toiminnassa, vaikka Suomen Ratsastajainliiton jäsenseuran jäsen olenkin. Näin ollen pystyn ulkopuolisin silmin tarkastelemaan toimintaa, ja mahdollisesti kiinnostamaan siihen huomiota eri tavalla. Halusimme huomioida kyselyyn vastanneiden toiveita, ja taata Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – tapaamiseen osallistuneille kuulluksi tulemisen kokemuksen. Kyselyn tulosten perusteella päädyimme järjestämään uuden koulutuspäivän, jonka sisällön pohtiminen oli seuraava työvaihe.

4.2 Aivoriihi

Osallistuin 3.12.2016. Nuoret Päätäjät – työryhmän tapaamiseen, jonka tavoitteena oli käydä läpi marraskuisen Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – työpajan sisältöä ja kartoittaa yhdessä tarvittavia jatkotoimenpiteitä. Nuoret Päätäjät – ryhmä on ollut aktiivisesti yhteydessä sekä liittoon että alueilla ja seuroissa toimiviin nuorisovastaaviin ja näin ollen heillä oli tuoreinta tietoa kehittämistarpeista. On tullut selväksi, että nuorisovastaavat eivät tiedä omaa toimenkuvaansa ja vastuualueita. Tätä väitettä tukee syventävän harjoittelun aikana tekemäni havainnot, sekä Suomen Ratsastajainliiton lasten ja nuorten toiminnan koordinaattorin, Sanna Sassin kanssa käydyt keskustelut.

Aivoriihi toteutettiin ensin yhdessä keskustellen päivän sisällöstä ja esille nousseista huolenaiheista. Pohdimme nuorisotyön kehityskohteita ja kuinka niihin voidaan tarttua huomioiden riittävät resurssit. Nuoret Päätäjät – työryhmä koostuu vapaaehtoisista, joten tarpeetonta kuormittamista pyritään välttämään. Koin roolini istuvan tähän konseptiin, sillä opinnäytetyöni tiimoilta olin valmis ottamaan ison osuuden tapahtumapäivän organisoinnissa. Nuorilta Päätäjiltä sain kuitenkin ensiarvoisen tärkeää materiaalia päivän sisältöön.

Yhdessä pohtimisen jälkeen jakauduimme työryhmiin, joista toinen pohti alueen ja seuran nuorisovastaavien toimenkuvaa, joiden tulokset koostettiin myöhemmin Suomen Ratsastajainliiton kanssa kuvioiksi, jotka esittelin jo yllä liiton nuorisotoimintaa läpikäydessäni. Toinen ryhmistä, johon itse kuului, pohti tulevan koulutuskonseptin sisältöä. Pohdimme nuorisovastaavien koulutuksen nimeä – työpaja voisi olla matalamman kynnyksen nimi koulutuksen sijaan. Päädyimme siihen, että ryhdyn kehittämään sisällöltään sopivaa työpajaa Nuorten Päätäjien ja liiton tuella. Pohdimme työpajan järjestämistä verkossa, mutta syksyn tapaamisen perusteella osallistujat toivovat myös tapaamisia, joten halusimme verkostoitumis mielessä järjestää tapahtuman ”lähiopetuksena”. Päädyimme siihen, että tapahtuman kantavana voimana on nuorisovastaavien toimenkuvien läpikäynti, ja näin ollen työn alla olevien materiaalien hyödyntäminen parhaalla mahdollisella tavalla. Yhtenä tärkeänä osana näimme Nuoret Päätäjät – työryhmän laatiman Nuorten Äänellä – strategian esilletuomisen (Kuva 1). Sen yhteyttä seurojen omiin toimintalinjoihin haluttiin korostaa.

Näimme tärkeäksi antaa nuorisovastaaville vinkkejä toiminnan tueksi muun muassa seurojen ja lajien välisen yhteistyön lisäämisen näkökulmasta, sekä tarjota työkaluja nuorisotoiminnan toteuttamiseen materiaalien ja esimerkkien avulla. Pohdimme myös mistä nuorisovastaavat saavat tarvittavat materiaalit käyttöönsä. Liiton sivuilla on runsaasti informaatiota, mutta nuorisovastaavien osuus vaikuttaa nykyisessä olo-muodossaan kokemuksiini mukaan sekavalta. Tämän selventäminen tulisi olemaan myös osa nuorisovastaavan toimenkuvan tarkentamista. Pohdimme nuorille kohden-nettujen tiedotusten toimivuutta. Sosiaalisen median käyttö nähtiin tarpeelliseksi avata nuorisovastaavien koulutuspäivän yhteydessä. Näimme tarpeelliseksi nostaa esille Yhtä Jalkaa – Ratsastuksen Reilu Peli – materiaalia, joka on Suomen Ratsastajainliiton koostama työkirja toimijoiden tueksi.

Nuorten Päättäjien kanssa pidetyn aivoriihen tuotokset toimivat hyvänä runkona Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 – tapahtuman sisältöön. Kantavana teema pidettiin käytännönläheistä koulutusta ja asioiden yksinkertaistamista. Tuotos-ten ympärille lähdimme rakentamaan tiiviissä yhteistyössä Suomen Ratsastajainliiton kanssa päivän kulkua.

4.3 Havainnointi ja muu materiaali

Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – tapahtumaan osallistui noin viisikymmentä aktiivista Suomen Ratsastajainliiton jäsen-seuran jäsentä. Tapahtumapäivän aikana huomasin, että kaikilla osallistujilla oli tarvetta saada uutta kipinää oman ratsastus-seuran nuorisotoimintaan. Monet eivät kuitenkaan tieneet mitä kaikkea toiminta voi pitää sisällään, ja miten nuoria pystytään aktivoimaan osaksi seuran toimintaa. Li-säksi havaitsin, ettei lähes kenelläkään ollut selvyyttä siitä, kuka oman alueen nuori-sovastaava oli, tai mitä alueen nuorisovastaavan toimenkuvaan kuului. Osallistujat kokivat ongelmalliseksi myös sen, etteivät tieneet kehen ottaa yhteyttä missäkin tilanteessa. Suomen Ratsastajainliitolla on kotisivut, joilla on runsaasti liiton koosta-maa materiaalia eri toimintamuotojen tueksi. Osallistujat kertoivat kuitenkin haasteel-liseksi löytää heidän toimintaansa tukevat materiaalit.

Tutustuin lisäksi Nuorten Akatemian Vilma Näverin osallisuustyöpajan raporttiin, joka pidettiin Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – toimintapäivän yhteydessä (LIITE 2). Raportissa käsiteltiin menetelmiä ja tapoja, joiden avulla nuoria on osallistettu oman yhdistyksen tai seuran toimintaan. Lisäksi työpajassa käsiteltiin sitä, miten nuoret voisi ottaa mukaan keskeisiin toimintoihin, ja millaisia toiveita heillä on toiminnan muuttamiseksi. Kehittämistyöni luonteen vuoksi kiinnitin huomiota erityisesti parannusehdotuksiin, jossa nuoret toivoivat enemmän tietoa siitä, mihin ja miten he voivat vaikuttaa. Lisäksi nuoret jäsenet kaipasivat apua ja neuvoja Suomen Ratsastajainliiton kanssa ja jäsenten väliseen kommunikointiin. Mainitsemisen arvoinen kehitysehdotus oli nuorten ehdotus siitä, kuinka aikuiset voisivat tukea ja auttaa, mutta ideat toimintaan tulisi aina nuorilta. (Vilma Näveri, Nuorten Akatemia. Raportti Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan osallisuustyöpajasta).

Tapaustutkimuksen luonteen vuoksi olen ollut aktiivisesti tekemisissä työn tilaajan, Suomen Ratsastajainliiton, kanssa. Syksystä 2016 alkaen olen ollut yhteydessä sekä seurapalvelupäällikkö Nina Kaipioon, että lasten ja nuorten toiminnan koordinaattori Sanna Sassiin. Kehittämistyötä tehdessäni pidimme yhteisiä Skype – palaverieita kolme kappaletta, joiden aikana keräämäni muistiot toimivat työni tukena. Palaverissa pohdittiin yhteistuumin tulevan tapahtumapäivän runkoa ja vastuualueita eri työpajojen suhteen, sekä mitä materiaaleja katsomme tarpeelliseksi antaa tapahtumaan osallistuneille. Työn tilaajalta tuli lisäksi huomioita ja ehdotuksia siitä, mitä sisältöä koulutuspäivässä halutaan tuoda esille. Sain palaverista raameja työni tueksi, mutta myös runsaasti vastuuta koostaa tapahtumapäivästä ”itseni näköisen”. Skype – palaverien lisäksi olen tehnyt tarkentavia kysymyksiä sähköpostitse.

4.4 Haastattelu

Työskentelin kehittämistyöni aikana tiiviissä yhteistyössä Suomen Ratsastajainliiton lasten ja nuorten toiminnan koordinaattorin Sanna Sassin kanssa. Halusin tarkentaa muiden keskustelujen lisäksi tilaajatahon mielipiteitä kehittämiskohteesta, ja näin olen sovin Sannan kanssa haastatteluajan. Haastattelu toteutettiin Skype – palaverin yhteydessä. Haastattelun toteutin strukturoituna haastatteluna, sillä aihepiiri oli jo en-

nalta minulle melko tuttu ja toivoin selkeyttä tarkennusta vaativiin kohtiin. Äänitin haastattelun haastateltavani luvalla, jonka jälkeen purin sen litteroimalla.

Haastattelussa Sanna Sassi avasi Suomen Ratsastajainliiton nykytilaa, ja totesi liiton tärkeimpiin tehtäviin kuuluvan materiaalien ja toimintamallien tuottaminen ratsastusseurojen ja tallien käyttöön. Ratsastajainliitto haluaa tiedottaa jäsenseuroille ja talleille urheilu – ja järjestömaailman mahdollisuuksista, ja näin ollen mahdollistaa laajan yhteistyökentän. Haastattelun aikana pohdimme syitä siihen, miksi ratsastuksen nuorisotoimintaa tulee kehittää. Sanna Sassi kokee, että liiton tuottamaa materiaalia ei onnistuta kohdentamaan oikealle kohderyhmälle. Suomen Ratsastajainliiton toiminnan tulisi tarjota oikeanlaisia tukitoimenpiteitä, jotta kaikilla lapsilla ja nuorilla olisi mahdollisuus harrastaa. Lisäksi hevosalan järjestönä Suomen Ratsastajainliiton tulee edistää hevostaitoja ja varmistaa että ihminen sekä myös hevonen voivat hyvin.

Haasteena Sanna Sassi kokee tiedonkulun ja oikeanlaisen viestinnän keinojen löytämisen. Vapaaehtoisuus ei ole Sannan mielestä kuolemassa, mutta muuttunut niin, että vanhat toimintatavat eivät ole enää riittäviä. On tärkeää, että Suomen Ratsastajainliitto löytää oikeat kanavat jäsentensä tavoittamiseksi, ja pysyy ajan hermolla muutoksista huolimatta. Haastattelun lopussa pyysin Sannaa kertomaan toiveet kehittämistyöni suhteen lasten ja nuorten toiminnan koordinaattorin näkökulmasta. Materiaalin kohdentaminen nousi ensimmäisenä esille, ja tähän yhteyteen tarve järjestää koulutustapahtuma seurojen nuorisovastaaville. (LIITE 3).

5 KEHITTÄMISTYÖN TULOKSET JA YHTEENVETO

Yllämainittujen tutkimusmenetelmien avulla olen kartoittanut kokonaiskuvaa Suomen Ratsastajainliiton nuorisotoiminnan nykytilanteesta, ja kehittämistyön tarpeesta. Suomen Ratsastajainliitto on hyvin aktiivinen ja uudistumishaluinen, sekä kuulee mielellisesti jäsentensä ääntä. Koen, että Suomen Ratsastajainliitolla on olemassa jo erittäin hyviä työkäytänteitä ja rakenteita, kuten toimintaympäristön esittelykohdasta tulee selville. Kuitenkin muun muassa materiaalipaljouden vuoksi toiminta tuntui sekavalta, ja tätä väitettä tuki muun muassa Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – tapahtumassa keskusteluissa tehdyt havainnot. Havaitsin, että nuorisotoimijoilla ei ollut selkeää kuvaa omasta roolista, vastuualueista eikä siitä keneltä saa tarvittaessa neuvoja ja kuka on niin sanottu lähin yhteyshenkilö. Ongelmaksi näen myös sen, että eri kentillä toimivat nuorisotoiminnasta vastaavat henkilöt eivät osanneet omalta osaltaan käynnistää toimintaa. Tämä pulmat kiteytyivät opinnäytetyöni kantaviksi teemoiksi, kehittämistyöni aiheeksi, ja ryhdyin rakentamaan uutta koulutusmallia nuorisotoimintaan sen ympärille.

5.1 Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 - workshop

Päädyimme yhdessä tilaajana toimivan Suomen Ratsastajainliiton kanssa, että kehittämistyöni toteutettaisiin niin kutsuttuna pilottihankkeena liiton nuorisovastaaville työpajan muodossa. Työpajaa ja sen sisältöä lähdettiin rakentamaan hyvissä ajoin tammikuussa 2017 yhteistyössä Suomen Ratsastajainliiton, Nuorten Päättäjien sekä kehittämistyön tekijän eli minun kesken, kuten yllä esitellyistä kehittämistyön menetelmistä selviää. Päädyimme yhdistämään nuorisovastaavien koulutusmallin hevos-taitokonseptin kanssa samaan kontekstiin. Tapahtumapaikaksi valikoitui Järvenpäässä sijaitseva Ratsastuskeskus Aino tilaisuuteen sopivien puitteiden vuoksi. Myös monelle osallistujalle Etelä-Suomessa pidettävä tapahtuma on välimatkojen vuoksi paras vaihtoehto.

Tapahtumasta koostimme yhteistuumin Sanna Sassin kanssa kutsun, jonka levittämisestä kohderyhmälle vastasi Sanna. Kutsu toimitettiin ratsastusseurojen puheen-

johtajille, Suomen Ratsastajainliiton internetsivuille sekä alueiden tiedotuskanaville. Lisäksi kutsu laitettiin Suomen Ratsastajainliiton Facebook – sivuille. Kutsussa kuvattiin päivän sisältöä seuraavasti:

Mitä ratsastusseuran nuorisovastaava tekee? Kenen kanssa ja kenelle? Miksi seurassa kannattaa olla nuorisovastaava? Mistä nuorisovastaava saa tukea omaan toimintaansa? Mitä nuoret haluavat? Miten innostaa nuoret toimintaan? Reilua Peliä seuroissa ja talleilla – kiusaamisen tunnistaminen ja siihen puuttuminen. Miten otettaisiin #hevostaidothaltuun? (Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2, kutsukirje)

Ennen tapahtumapäivää tapasimme Sannan kanssa Suomen Ratsastajainliiton toimistolla, jossa kävimme läpi koostamani materiaalin nuorisovastaavan toimenkuvasta. Kokosimme jokaiselle osallistujalle materiaalipaketin nuorisovastaavan toiminnan tueksi nimettyyn kirjekuoreen, ja näin saimme yksinkertaistetun ”ilmoittautumislistan” samalla vaivalla. Tapahtumapäivään oli ilmoittautunut noin viisikymmentä henkilöä. Jaoimme osallistujat kahteen eri ryhmään jo ennakkoon, sillä katsoimme sen lisäävän sujuvuutta päivän kulussa. Materiaalipaketissa oli muistinvirkistykseksi nuorisovastaavien toimenkuvien tarkennukset (kuviot 2 ja 3) sekä Nuorten Äänellä – strategia (kuvio 1).

Tapahtumapäivään haluttiin tuoda runsaasti monipuolista sisältöä. Päivän alkoi seura – ja tallipalveluiden aluepalveluiden työryhmän jäsenen puheenvuorolla, jossa kuvattiin osallistujille päivän sisältöä, ja seura – ja tallipalveluiden työryhmän toimintaa. Tämän jälkeen oli niin sanottu luento – osuus nuorisovastaavan toimenkuvasta, jonka sisältö oli minun vastuullani. Luennossa näkyi vahvasti eri kehittämistyön menetelmien avulla saadut toiveet ja tarpeet sekä tilaajan esittämät huomioid. Luennon koostin Prezi- esityspohjan avulla. Tavoitteena oli luoda selkeä kuva siitä mitä nuorisovastaavan toiminta pitää sisällään, kuitenkin painottaen että jokainen osallistuja voi poimia itselle ja oman seuran toimintaan sopivia keinoja. Ratsastuksen nuorisotoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen, joten liian tiukan raamin kehittämistä vältettiin. Esittelen alla luennon sisällön osa-alueittain.

Tapatumen tavoitteet

Kävin läpi syksyn tapahtumien sekä opinnäytetyöni aikana keräämiäni huomioita ja epäkohtia. Lyhyesti ongelmat olivat seuraavia: toiminnan ”punainen lanka” on kateis-

sa, nuorisovastaavien roolit ja vastualueet ovat toimijoilleen epäselvät, sekä Suomen Ratsastajainliitolla on paljon materiaalia, mutta oleellisen materiaalin löytäminen on haastavaa. Lisäksi liitolla on olemassa hyvät rakenteet, mutta niiden optimaalinen hyödyntäminen on vähäistä. Työpajan tavoitteena oli selkeyttää kunkin toimijan roolia omalla kentällään ja käydä läpi kaikkien nuorisotoimijoiden vastualueet. Selventää yhteystietoja ja sitä, kehen kannattaa ja voi olla yhteydessä. Yhtenä työpajan päätavoitteista oli antaa vinkkejä toiminnan tueksi ja innostaa kokeilemaan uusia toimintatapoja vanhojen rinnalle. Esittelin osallistujille syksyn Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan – tapahtumassa teetetyn kyselyn vastaukset, joiden avulla tähdensin Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 – päivän sisällön vastaavan konkreettisiin toiveisiin.

Roolien ja vastualueiden läpikäynti

Epäselvytykset rooleissa ja vastualueissa ovat nousseet useasti kehittämistyöni aikana esille. Halusin ehdottomasti hyödyntää hyviä, jo olemassa olevia rakenteita. Nuoret Päätäjät – työryhmä on tehnyt yhdessä SRL:n kanssa tarkennuksen sekä alueenseurojen nuorisovastaavien toimenkuviin (kuviot 2 ja 3). Näitä kuvioita käytiin läpi tapahtumassa, mutta halusin nostaa esille myös muiden toimijoiden rooleja. Näitä olivat Suomen Ratsastajainliiton rooli, Nuorten Päätäjien rooli sekä osallistuvien jäsenten eli lasten ja nuorten rooli. Näin konkretisoitui, etteivät alueiden ja seurojen nuorisovastaavat ole yksin vastuussa nuorisotoiminnan toteuttamisesta, vaan jokaisella toimijalla on oma roolinsa. Rooleja avattiin yksitellen koostamassani kaaviossa (Kuvio 9), joka auttaa jokaista toimijaa omalla kentällään. Ajatuksena oli saada oma toimenkuva tietoon, ja ymmärrys siitä mitä voi odottaa toiselta toimijalta.

Suomen Ratsastajainliiton vastuulla on toimia kehittämis ehdotusten vastaanottajana, materiaalin tuottajana, mahdollistajana sekä ratkaisujen etsijänä. Liitto järjestää tapahtumia sekä koulutuksia, ja toimii näin ollen liiton jäsenten yhdistäjänä sekä yhteistyön kehittäjänä. Suomen Ratsastajainliitossa on monia työryhmiä, joiden jäsenenä ja ylläpitäjänä liitolla on vahva rooli. Nuoret Päätäjät työryhmän tarkoituksena on toimia nuorten äänenä ja viestinviejänä, näkyä ja kuulua, kehittää viestintä sekä edistää nuorisotoimintaa, aktivoida nuorisovastaavia sekä toimia työryhmien jäsenenä

Alueen nuorisovastaavan vastuulla on tiedottaa seuroille ja toimia tiedonvälittäjänä liitolle ja näin ollen toimia yhteydenpitäjänä näiden tahojen välillä. Alueen nuorisovastaava on tukihenkilö, kannustaja, tarpeiden kartoittaja, järjestäjä ja ideoiden jakaja. Seuran nuorisovastaavalle kuuluu nuorisotoiminnan järjestäminen, yhteistyöntekeeminen sekä yhteyshenkilönä toimiminen hallituksen ja nuorten jäsenten välillä. Seuran nuorisovastaava huolehtii riittävästä resursseista, ja toimii apuna, tukena, innostajana ja osallistajana omassa ratsastusseurassaan. Toimintaan osallistuvat lapset ja nuoret toimivat innostujine, innostajina ja ideapankkeina toiminnan kehittämisen kannalta. Osallistujia muistutettiin, että nuoret jäsenet ovat tulevia aikuisia, ja näin ollen seuran voimavara. Nuorilla jäsenillä on myös ensisijaista tietoa ja taitoa nykyajan verkostoitumismahdollisuuksista.

Toimintalinja, Nuorten Äänellä – strategia ja Sinettiseuratoiminta

Tämä osuus pohjasi vahvasti Kaviouralla – ratsastuksen valinnat strategiaan. Osallistujille haluttiin tähdentää suunnitelmallisen työn tärkeyttä. Esittelin seuratoiminnan kehittämisen tueksi SRL:n laatiman Ratsastusseuran toimintalinja – materiaalin, joka jaettiin myös osallistujille paikan päällä. Toimintalinjan laatimista pohdittiin suhteessa Nuorten Äänellä – strategiaan (kuvio 1). Työpajassa tähdennettiin toimintalinjan laatimisen olevan vapaaehtoista, mutta sitä voi käyttää työkaluna oman ratsastusseuran suunnitelmallisen toiminnan tueksi. Esittelin lisäksi Sinettiseuratoimintaa, joka on Suomen Olympiakomitean ja urheilun lajiliittojen yhteinen toimintamalli. Se rakentuu lapsen ja nuoren parhaan edistämiseksi – lapsen kasvun ja kehityksen tukemiselle sekä lapsuuden kunnioittamiselle. Ratsastajainliitolla on tällä hetkellä 27 aktiivista ja kehittymishaluista Sinettiseuraa. Tässä yhteydessä esittelin myös paikalla olleet kaksi seurakehittäjää, jotka ovat ratsastusseurojen toiminnan tueksi koulutettuja tukihenkilöitä.

Suomen Ratsastajainliitto sosiaalisessa mediassa

Suomen Ratsastajainliitto haluaa pysyä ajan hermolla ja näkyä siksi useissa sosiaalisen median kanavissa. Se on myös oivallinen tapa tavoittaa nuoret jäsenet. Syksyn

työpajassa kerättyjen havaintojen mukaan nuoret jäsenet toivoivat suoraan heille kohdennettua viestintää. Kävimme Suomen Ratsastajainliiton ”somesuunnitelmaa” ja kanavakohtaisia toimintamalleja. Jokainen ratsastusseura voi näkyä sosiaalisessa mediassa haluamallaan tavalla, mutta SRL:n luomassa suunnitelmassa on huomioidun arvoisia suuntaviivoja. Keskustelimme osallistujien kanssa heidän käyttämistään kanavista ja muista sosiaalisen median ilmiöihin liittyvistä huomioista. Lisäksi kävimme läpi seuraamisen ja reagoinnin kaaviota, ja tähdensimme ratsastusseuran edustavan aina myös Suomen Ratsastajainliittoa näyttäytyessään sosiaalisessa mediassa. Kehotimme kuulemaan erityisesti tässä osuudessa nuorten jäsenten ääntä, sillä heillä on ensisijaista tietoa toimivista ja käytetyimmistä sosiaalisen median keinoista.

Yhteystietojen esittelyt

Syksyn tapahtumapäivässä havainnoidun perusteella monikaan ei tiennyt oman alueensa nuorisovastaavan nimeä, saati yhteystietoja. Halusin tässä työpajassa selkeyttää nuorisovastaaville kehen he voivat ottaa tarvittaessa yhteyttä. Yhteystiedot löytyvät liiton internetsivuilta, mutta usein monen mutkan takaa. Tähän esitykseen oli koottu kattavasti nuorisotoiminnan saralta liiton yhteyshenkilöt, Nuoret Päättäjät – työryhmä, alueiden nuorisovastaavat sekä seurakehittäjät esittelin nimettyinä. Seurojen nuorisovastaavien yhteystietoja varten linkitin esitykseen liiton internetsivuilta löytyvän seurahakurin. Yhteystiedoista koostin ”kartan” jonka mukaan nuorisovastaavat löytävät tarvitsemansa henkilön.

Vinkkilista

Ratsastusseurojen nuorisovastaavat toimivat vapaaehtoisina oman harrastuksensa parissa omilla taidoillaan, eikä kaikilla ole taustalla ammatillista osaamista. Näin ollen katsoin tarpeelliseksi tarjota osallistujille toiminnan tueksi ohjaamiseen liittyvää materiaalia. Järjestötoimijoiden kenttä on valtaisa ja osaamista on uskomattoman paljon saatavilla. Internet on tulvillaan hyödynnettävää materiaalia, joten polkupyörää on turha keksiä uudestaan. Esittelin mahdollisia yhteistyökumppaneita (esimerkiksi 4H –

kerhot, oman alueen koulut, nuorisotoimi ja liikuntajärjestöt). Kävimme läpi Nuorten Akatemian materiaalia, jota kuka tahansa nuorisovastaava voi hyödyntää toiminnassaan, muun muassa Opas nuorten kanssa ideointiin – työkirjaa sekä Meidän oma projekti- opasta. Kannustimme lajien väliseen yhteistyöhön ja annoimme siihen muutamia käytännön vinkkejä.

Linkkilista nuorisovastaavan toiminnan tueksi

Suomen Ratsastajainliitolla on materiaalia runsain mitoin, mutta internetsivut ovat kokemuksen mukaan liian jäsentymättömät. Tätä väitettä tukee opinnäytetyöprosessin aikana keräämäni havainnot. Koostin ennen tapahtumapäivää tiivistetyn linkkilistan, johon on koottu aineistoa nuorisovastaavan toiminnan tueksi ja nuorisotoiminnan aloittamiseksi omassa ratsastusseurassa. Linkkilistaan valikoidut materiaalit jaottelin eri otsikoiden alle, joita ovat seuratoiminta ja sen kehittäminen, mitä seuran nuorisotoimintaan voi kuulua, materiaalia toiminnan tueksi, yhteistyössä nuorisovastaavan kanssa sekä vinkkejä mahdollisista yhteistyökumppaneista ja hyvistä materiaaleista.

Päivän muu sisältö

Aamupäivän osuus päätettiin Kahoot – tietovisaan. Palkinnoksi voittajalle pokaaliseti, joka toivottiin kohdennettavan nuorten toiminnan järjestämiseen. Kahoot – tietovisa haluttiin esitellä nuorisovastaaville, jotta he saisivat oman työnsä tueksi uusia menetelmiä. Kahoot – tietovisa valmisteli osallistujia lisäksi iltapäivän työpajoihin, joiden aiheet olivat #hevostaidothaltuun sekä Innosta Osallistumaan. Ennen ruokailua pidimme myös kaikkien osallistujien kesken tutustumiskierroksen, jossa jokainen kertoi oman nimensä, edustamansa ratsastusseuran, seuran jäsenten ja nuorten jäsenten määrän sekä halutessaan muuta seuran toimintaan liittyvää. Näin yritimme keventää kynnystä keskustella uusien ihmisten kanssa. Ennen ruokailuun siirtymistä rohkaisimme ihmisiä syömään yhdessä eri osallistujien kanssa, verkostoitumaan ja jakamaan ajatuksia oman ratsastusseuran toiminnasta ja haasteista.

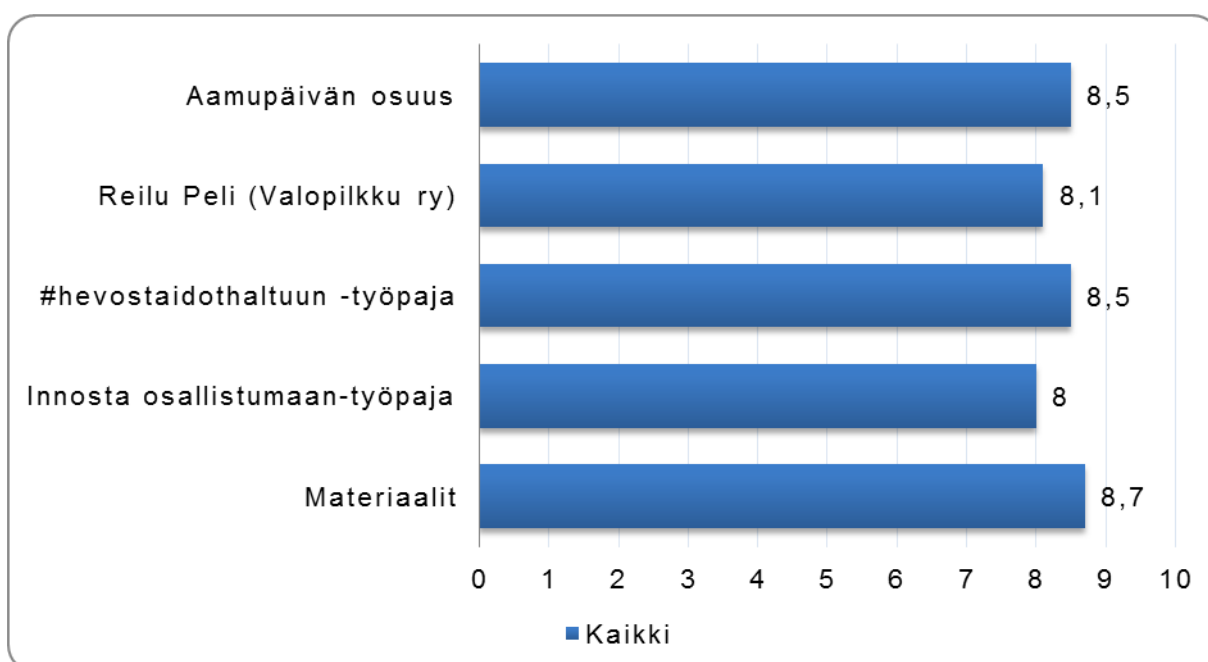
Aamupäivän luento-osuuden ja ruokailun jälkeen kiusaamisasioiden tuki ja neuvontakeskus Valopilkku veti oman luento-osuutensa harrastusympäristössä tapahtuvan kiusaamisen tiimoilta; miten sen voi huomioida ja miten siihen tulee puuttua. Kiusaamisasioiden käsittelyssä hyvänä raamina toimii Ratsastuksen Reilu Peli – työkirja, joka oli jaettu jokaiselle tapahtumapäivään osallistuvalla. Ratsastajainliitto on käyttänyt jäsentensä turvaksi kiusaamisasioihin vihkiytyneen Valopilkkun osaamista yli kymmenen vuotta jatkuneen yhteistyön aikana. Myös yksittäiset ihmiset, tai ratsastusseurat voivat olla yhteydessä Valopilkkuun, mikäli tarvitsevat neuvontaa tai konsultointia kiusaamisasioiden tiimoilta.

Iltapäivän työpajat aloitimme siirtymällä ennakkoon jaettuihin ryhmiin. #hevostaidot-haltuun työpajassa keskityttiin uudenlaisen hevostaitokonseptin tutustumiseen, jossa hevostaitoja ja niiden merkkisuorituksia pyritään tuomaan digitaaliseen muotoon, jotta nuoriso tavoitettaisiin paremmin. Innosta Osallistumaan – työpaja oli minun osuuteni. Molemmissa ryhmissä jaoin ensin osallistujat pareihin osallistavan harjoituksen avulla. Tämän jälkeen lämmittelimme vuorovaikutus ja innostumisharjoituksen avulla. Siinä luotiin erilaisia vuorovaikutustilanteita, ja harjoitus purettiin jälkikäteen yhdessä keskustellen. Lisäksi esittelin osallistujille yhteisöllisiä ideointimenetelmiä, kävimme läpi ohjaajan roolia ja ryhmän kehitysvaiheita. Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 – päivän sisällöstä ja annista koostin vieraskynäkirjoituksen Nuorten Päätäjien blogiin.

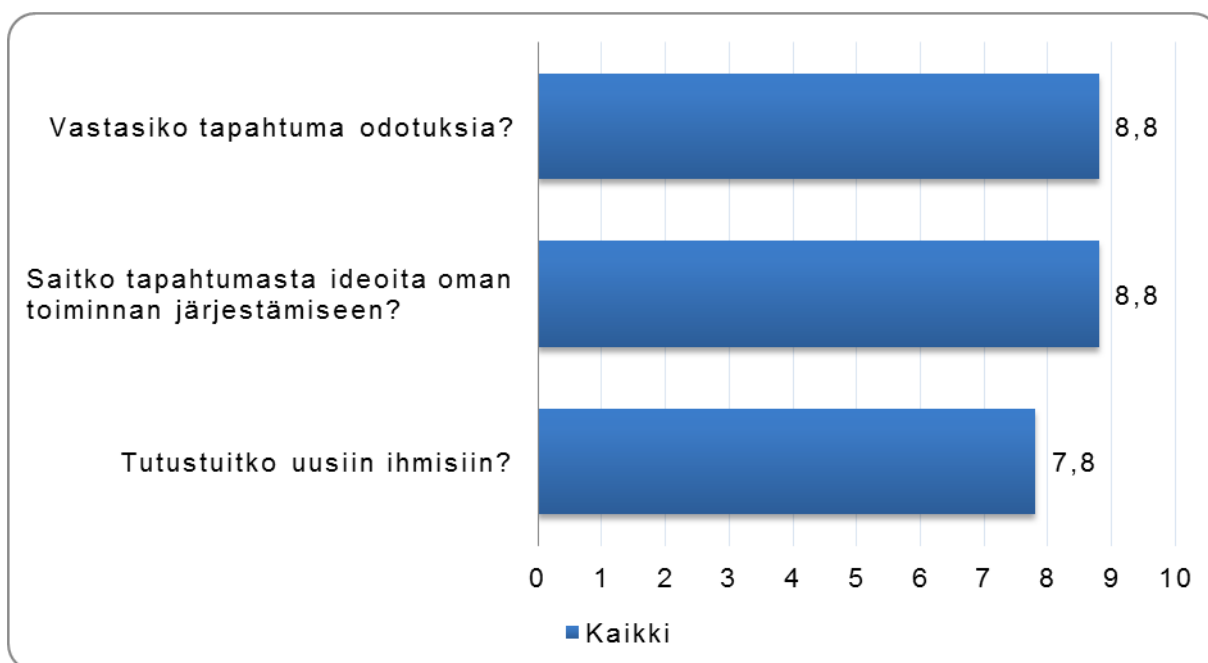
5.2 Kyselyn analysointi

Teetin Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 – tapahtumassa Surveypal - kyselyn osallistujille (LIITE 4). Kyselyssä haluttiin kartoittaa koulutusprosessin onnistumista – kuinka hyödylliseksi osallistujat kokivat päivän sisällön osa-alueittain? Kysely päätettiin tehdä sähköisenä, sillä korostimme tapahtumassa uusia lähestymistapoja nuorisotyöhön, jonka vuoksi olimme kutsukirjeessä pyytäneet osallistujia ottamaan mukaan laitteen, jolla sähköinen osallistuminen onnistuu. Työpajaan osallistui noin viisikymmentä ihmistä ja saimme 32 vastausta kyselyyn.

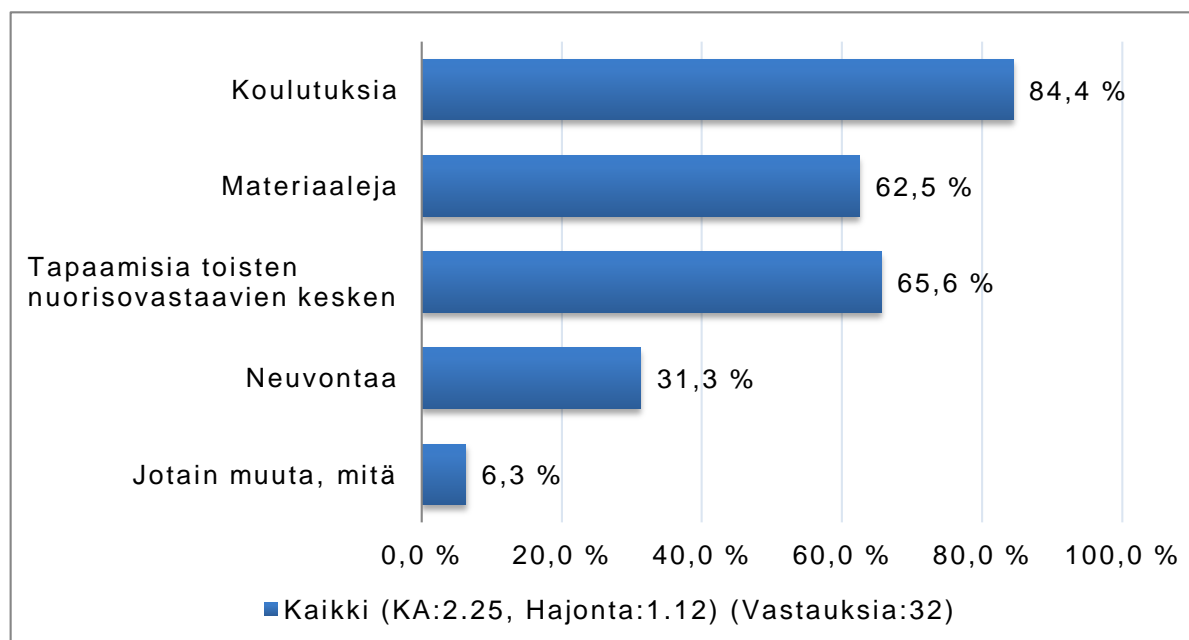
Ensimmäisessä kysymyksessä halusimme selvittää, kuinka hyödylliseksi osallistujat kokivat tapahtumapäivän eri osa – alueet. Päivän sisältö oli eritelty vastausten antamisen helpottamiseksi eri osa-alueiden alle. Tuloksista voimme tulkita, että tapahtuman sisällöt vastasivat hyvin osallistujien odotuksia (Kuvio 9). Toisessa kysymyksessä pyysimme arviota tapahtuman onnistumisesta. Tapahtuman tavoitteena oli antaa uusia keinoja toiminnan tueksi sekä mahdollisuus verkostoitua muiden nuorisovastaavien kesken. Saadun palautteen perusteella tavoitteisiin päästiin hyvin (Kuvio 10). Viimeisessä kysymyksessä toivoimme vastaajilta tietoa siitä, mikä tukimuoto palvelisi parhaiten heidän tarpeitaan nuorisotoiminnan järjestämisen tueksi. Koulutukset, tapaamiset sekä materiaalit nousivat taas eniten kaivatuiksi tukimuodoiksi, kuten syksyinkin tapahtumassa (Kuvio 11).

Kuvio 9. Kysymyksessä selvitettiin kuinka hyödylliseksi osallistujat kokivat päivän sisällön.

Kuvio 10. Vastaajia pyydettiin antamaan arvio tapahtuman sisällöstä. (10 = erinomainen).

Kuvio 11. Osallistujien eniten toivomiksi tukimuodoiksi nousivat koulutukset, tapaamiset sekä materiaalit – aivan kuten syksyn 2016 tapaamisessakin.

5.3 Kehittämissuhteet työn tulosten pohjalta

Kuten kyselyn purussa selvisi, osallistujien eniten kaipaamat tukimuodot olivat koulutukset, tapaamiset sekä materiaalit. Näkisin, että vastaavanlaisille koulutustilaisuuksille on kysyntää sekä päivän aikana saadun suullisen, että kirjallisen palautteen pe-

rusteella. On tärkeää, että ratsastusseurojen vastaaville järjestetään tapaamisia toisten seurojen jäsenten kanssa, sillä niin sanotulla ruohonjuuritasolla on parhain tietämys toiminnan kehittämisestä ja kohderyhmien tarpeista. Liittoa ei mielestäni ole tarpeellista nähdä kouluttajan roolissa, vaan ennemmin mahdollistajana. Palautteen perusteella huomioisin enemmän verkostoitumismahdollisuuksien tukemista ja jättäisin tilaa osallistujien keskustelulle. Tähän Suomen Ratsastajainliiton kannattaa jatkossa tarttua.

Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 – päivän pituudesta tuli rakentavaa palautetta. Yritimmekö tuoda liikaa sisältöä nuorisovastaavien työn tueksi? Ehkä. Toisaalta on hyvä, ettei koulutuspäiviä ole liian usein. Nyt kaksi kertaa vuodessa (syksy 2016 ja kevät 2017) pidetyt työpajat ovat sisällöltään mahdollisesti liian laajoja. Ongelmaksi muodostuu materiaalin ja sisällön rajaaminen valtavasta materiaalitylvasta. Tähän tulee kiinnittää mahdollisesti tulevissa tapahtumapäivissä vielä enemmän huomiota. On tarpeetonta kuormittaa vapaaehtoisina toimivia nuorisovastaavia liikaa, vaan pyrkiä tarjoamaan heille kohdennettua eksaktia tietoa.

Nuorisovastaaville on hyvä esitellä ohjaamiskäytäntöjä käsittelevää materiaalia työn tueksi, sillä ei voida olettaa, että vastaavana toimivalla on tietämystä ennestään. Vastuu oman toiminnan kehittämisestä on tietysti pestin vastaanottaneella nuorisovastaavalla, mutta SRL:n on hyvä huomioida ohjaamistuen tarve jatkossakin. Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 – tapahtumassa koin, että esitellyillä ohjaamiseen ja ideoimiseen liittyvillä materiaaleilla ja menetelmillä oli tilausta. Uskoisin, että verkostoituminen ja yhteistyön kehittäminen aktiivisen nuorisojärjestön kanssa olisi parempi vaihtoehto kuin lähteä kehittämään täysin ratsastuksen nuorisotoimintaan sidottua menetelmää. Nuorisotoiminnan tueksi on saatavilla valtavasti käyttökelpoista materiaalia ja näkisin, että tällä vuosituhanella yli järjestörajojen ulottuvalla yhteistyöllä pitäisi olla hedelmällistä kasvualustaa. Ratsastuksen nuorisotoiminnan kehittämisen kannalta koen hyväksi sen, että siihen saadaan aika-ajoin myös ulkopuolisen näkemystä. Tämä puoltaa niin ikään yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa - on viisautta tunnistaa omat vahvuudet, ja hyödyntää niiden tueksi muiden osaamista, sekä jakaa tietoja ja taitoja rohkeasti ja vastavuoroisesti.

En siis näe tarpeelliseksi kehittää tiukkaa raamia ratsastuksen nuorisotoiminnan tueksi, vaan ennemminkin antaisin vapaat kädet vapaaehtoistoimijoille, niin että liiton rooliksi jäisi jo edellä mainittu toiminnan mahdollistaminen. Resurssipula on varmasti jokaisen tiedossa, mutta kannustaminen uusiin keksintöihin ja villiin ideointiin saattaa tuottaa odottamatonta tulosta, jopa ilman suurta rahallista panostusta.

Monesti järjestömaailmassa aktiivisten jäsenten innostus imetään kuiviin, vaikka näin se ei saisi olla. Kaviouralla – ratsastuksen valinnat strategiassa tavoitellaan sitä, kuinka jokaisen tulee saada harrastaa omalla tavallaan. Ihanne olisi, että annetaan kaikille toimijoille tilaa osallistua parhaaksi kokemallaan tavalla. Tekijöiden vastuulla on se, kuinka vetovoimaiseksi kukin oman toimintansa saa. Siihen Suomen Ratsastajainliitto tarjoaa tiiviin tukensa, mutta motivaatiota ei voi kukaan toisen puolesta synnyttää. Voisimme kuitenkin uskoa siihen, että innostus kasvaa ja siirtyy aina seuraavalle, kunhan sille on oikeanlaiset edellytykset olemassa.

6 LOPUKSI

Opinnäytetyöprosessini oli lopulta pitkä, mutta hyvin antoisa ja opettavainen. Se lähti liikkeelle syyskuussa 2016, kun aloitin syventävän harjoitteluni Suomen Ratsastajainliiton toimintaan tutustuen ja kesti kevääseen 2017 saakka, kaiken kaikkiaan siis yli kahdeksan kuukautta. Tilaajatahon kanssa luodun hyvän yhteistyön ansiosta koen, että matka syventävän harjoittelun alkuaskelista kehittämistyön viimeistelyyn saakka, on ollut kaiken kaikkiaan onnistunut.

Olen itse ollut vaihtelevalla aktiivisuudella Suomen Ratsastajainliiton jäsen yli viisi-toista vuotta. Liiton toiminta on ollut minulle siis jollain tasolla tuttua jo pitkään oman harrastukseni myötä. Kuitenkin katsoin hyödyksi sen, etten ole lähivuosina ollut aktiivinen toimija missään seurassa, ja pääsin näin ollen tarkastelemaan nuorisotoiminnan nykytilaa ulkopuolisen silmin. Tapahtumapäivässä roolini ei ollut toimia kouluttajana – yleisössä oli varmasti osallistujia, joiden tietämys ratsastusseurojen tilasta oli parempi kuin minun. Yritin omalta osaltani yksinkertaistaa liiton toimintaa ja selkokielisyydellä madaltaa kynnystä aktivoitua toiminnasta. Koen, että mikäli toiminnan aloittaminen ja virkistäminen vaikuttaa järjettömältä urakalta, ei siihen niin helposti ryhdytä. Tämän ajatuksen myötä näen koostamani linkkilistan erittäin hyödylliseksi työkaluksi nuorisovastaavan toiminnan tukena.

Pidän kehittämistyöni tuloksena Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaa 2 – tapahtumaa. Valmistelin päivän sisältöä pitkään yhdessä työryhmän jäsenenä, kartoittaen mitä tarpeita nuorisovastaavilla, sekä liiton työryhmällä on nuorisotoiminnan kehittämisen kannalta. Osasin mielestäni koostaa hyvin työhöni sekä liiton strategiassa määritellyjä tavoitteita, että osallistamisen ja innostamisen keinoja. Liiton arvot ihminen, hevosen hyvinvointi, luonnon kunnioittaminen, yhteisöllisyys ja yhteistyö olivat vahvasti ajatuksissani läpi kehittämistyön, ja ne näkyivät Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 – workshopin päivän sisällössä. Lisäksi järjestötoiminnan kehittäminen oli tiiviisti taustalla kaikessa workshopin toiminnassa. Tässä yhteydessä jäsenistön kuuleminen sekä yhteistyö ja verkostoitumismahdollisuudet nousivat näkyvästi esille. Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 – tapahtuma pyrittiin rakentamaan

aikaisemmin saadun palautteen perusteella vastaamaan jäsenien tarpeita, jotta vaikuttamisen mahdollisuus tulee näkyväksi.

Kehittämistyön tekeminen Suomen Ratsastajainliitolle on ollut miellyttävä projekti. Tapaustutkimuksen luonteeseen kuuluu tutkittavan kohteen osallistuminen toimintaan, ja tässä tapauksessa se on toteutunut hienosti. Erityisen kauniisti haluan kiittää Suomen Ratsastajainliiton lasten ja nuorten toiminnan koordinaattori Sanna Sasia, joka on ottanut minut työryhmän jäseneksi yhteistyömme ajaksi. Hän on viipymättä vastannut esittämiini kysymyksiini, ollut avoin ehdotuksilleni ja antanut mahdollisuuden koetella omia rahkeitani. Toinen henkilö joka ehdottomasti ansaitsee kiitosta, on opinnäytetyöni ohjaajana toimiva seurapalvelupäällikkö Nina Kaipio. Hän otti ennakkoluulottomasti minut opiskelijana vastaan yhteistyömme alkutaipaleella. Suomen Ratsastajainliitosta välittyy lämmin ja jäsenistään huolehtiva tunnelma. On ollut upeaa työskennellä tällaisen tiimin jäsenenä, ja toivon todella, että oma työpanokseni auttaa myös heitä tulevissa askareissaan.

Uskoisin kehittämistyön olevan merkittävä työn tilaajalle, ja koen nuorisovastaavien hyötyneen työpanoksestani. Työn tilaaja, Suomen Ratsastajainliitto, on antanut työstä positiivista palautetta, ja kertonut sen auttaneen toiminnan uudistamista. Nuorisotoiminnan kehittäminen tulee jatkumaan Suomen Ratsastajainliitossa, ja tämä työ antoi tilaajan toiveiden mukaisesti uutta näkökulmaa toiminnan tueksi, uutta Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan!

LÄHTEET

- Aalto-Kallio, Mervi, Haake, Niina & Saarinen, Erja. Arvioiva toimintakulttuuri järjestöarkeen. Opas kokonaistoiminnan arviointiin. (2015). SOSTE. Viitattu 13.3.2017.
http://www.soste.fi/media/pdf/julkaisut/arviointiopas_nettiin_2015.pdf
- Allianssi 2008. Nuorisotyöllä on merkitystä. Opas kuntavaikuttajille ja nuorisotyöntekijöille nuorisotyön yhteiskunnallisesta merkityksestä. Viitattu 13.3.2017.
<http://www.alli.fi/binary/file/-/id/665/fid/832/>
- Aluetoiminnan ohjesääntö 2013. Viitattu 13.3.2017.
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/43498_ALUETOIMINNAN_OHJESAANTO_HHT.pdf
- Andersson, Jari. Lasten ja nuorten osallisuus päätöksenteossa. Teoksessa Gretschel, Anu & Kiilakoski, Tomi (toim.) Lasten ja nuorten kunta. Helsinki: Hakapaino Oy, 158 -173.
- Asetus lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta. Viitattu 20.3.2017.
<http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1991/19910060#idp2949984>
- Finlex, Lastensuojelulaki, viitattu 15.3.2017.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2007/20070417?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=lastensuojelulaki>
- Finlex, Nuorisolaki. Viitattu 15.3.2017.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=nuorisolaki>
- Finlex, Perustuslaki, Viitattu 15.3.2017.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1999/19990731?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=perustuslaki>
- Harju, Aaro 2004. Järjestön kehittäminen. Kansalaisyhteiskunta. Viitattu 15.3.2017.
http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/jarjesto_ja_yhdistystoiminta/kansalaisfoorumi.net_jarjesto-_ja_yhdistystoiminta/jarjeston_kehittaminen
- Harju, Aaro 2012. Mitä kansalais – ja järjestötoiminta on? Kansalaisyhteiskunta. Viitattu 15.3.2017.
http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/verkkolehti/aiemmat_kirjoitukset/mita_kansalais-_ja_jarjestotoiminta_on.1198.blog?737_a=comments&737_m=1198
- Heikkala, Juha & Krook, Pekka & Pekkarinen, Helena 2014. Näe, koe, tee. Yhdistysten strategiaopas. Lahti. Aldus Oy. Viitattu 20.3.2017.
<http://seuraohjelma.fi/seuranhallinto/seurajohtaminen/hyvahallinto/getfile.php?file=150>
- Iivonen, Anne. 2011. Kansalaistoimijan vaikuttamisopas. OK-opintokeskus.
- Kansallinen liikuntatutkimus 2009 – 2010. Viitattu 13.3.2017.
http://www.sport.fi/system/resources/W1siZiIsIjIwMTMvMTEvMjkvMTNfNDRfMzJfMjgwX0xpaWt1bnRhdHV0a2ltdXNfbnVvcmlvMDIifMjAxMC5wZGYiXV0/Liikuntatutkimus_nuoret_2009_2010.pdf

- Kaviouralla – Ratsastuksen valinnat 2020 2014. Viitattu 13.3.2017
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/57898_Kaviouralla_syyskokoukseen.pdf
- Ketomäki, Jaana & Ketomäki, Juha & Kotola, Sami 2014. Heittäytyminen on... Teoksessa Arja Jämsen & Anne Pyykkönen (toim.) oSallisuuden jäljillä. Saarijärvi Offset. 168 – 169. Viitattu 16.3.2017.
<http://www.jelli.fi/lataukset/2014/05/oSallisuuden-j%C3%A4ljill%C3%A4-verkkoversio-pakattuna-16052014.pdf>
- Kiilakoski, Tomi 2015. Osallisuus uudessa opetussuunnitelmassa. Nuorisotutkimusverkosto.
- Korkatti, Maria 2014. 179.Kipinät - monikulttuurinen teatteriprojekti. Teoksessa Arja Jämsen & Anne Pyykkönen (toim.) oSallisuuden jäljillä. Saarijärvi Offset. 179 – 185. Viitattu 18.3.2017. <http://www.jelli.fi/lataukset/2014/05/oSallisuuden-j%C3%A4ljill%C3%A4-verkkoversio-pakattuna-16052014.pdf>
- Laimio Anne & Välimäki, Sari 2011. Vapaaehtoistoiminta kehittyy. Jyväskylä: Keski-Suomen Sosiaaliturvayhdistys. Viitattu 17.4.2017,
http://www.kssotu.fi/versova/media/Vapehttoim_KEHITTY.pdf
- Merikivi, Jani & Myllyniemi, Sami & Salasuo, Mikko (toim). Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus, Media hanskassa: lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2016 mediasta ja liikunnasta. Sonja Pyykkö.
- Märkjärvi, Leila 2012. Järjestöjohtamisen pyörteissä. Jyväskylä: Management Institute of Finland.
- Nieminen, Juha 2008, Vastavoiman hahmo – Nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. 2. painos. Helsinki: Nuorisotutkimusseura. 21 – 41.
- Oranen, Mikko 2016. Lapsen osallisuus. Viitattu 14.3.2017.
<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/lasten-osallisuus>
- Ratsastuksen johtavat ajatukset 2008. Viitattu 14.3.2017.
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/28453_Johtavat_ajatukset_2015.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto 2016, Hyvä Hallintotapa. Viitattu 16.3.2017.
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/156577_Hyva_Hallintotapa_2016_netti.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto 2017, a. Viitattu 10.3.2017.
<http://www.ratsastus.fi/srl>
- Suomen Ratsastajainliitto 2017, b. Viitattu 10.3.2017.
<http://www.ratsastus.fi/tilastietoa>
- Suomen Ratsastajainliitto 2017, c. Viitattu 17.3.2017.
<http://www.ratsastus.fi/seuratoiminta>
- Särkelä – Kukko, Mona 2014. Osallisuuden eriarvoisuus ja eriarvoistuminen. Teoksessa Arja Jämsen & Anne Pyykkönen (toim.) oSallisuuden jäljillä. Saarijärvi Offset. 34 – 51. Viitattu 15.3.2017. <http://www.jelli.fi/lataukset/2014/05/oSallisuuden-j%C3%A4ljill%C3%A4-verkkoversio-pakattuna-16052014.pdf>

LIITTEET

LIITE 1 Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan kysely

Arvoisa vastaaja!

Olen Humanistisen Ammattikorkeakoulun Kansalaistoiminnan ja Nuorisotyön toisen vuosikursin opiskelija, ja teen opinnäytetyöhöni liittyvän asiakaskyselyn Teille, seurojen nuorisovastavien tapaamiseen osallistuneille. Kyselyn tavoitteena on kartoittaa ratsastusseurojen nuorisotoiminnan tilaa, ja saada ensisijaista tietoa kehittämistoiveista jatkoon.

Vastauksenne on tärkeä Suomen Ratsastajainliiton toiminnan kehittämisen sekä opinnäytetyöni onnistumisen kannalta. Jokainen kyselylomake tullaan käsittelemään nimettöminä ja ehdottoman luottamuksellisesti.

Kiitos jo etukäteen arvokkaista tiedoista ja tärkeistä mielipiteistänne!

Kiittäen,

Sanni Uusitalo

Suomen Ratsastajainliitto ry

Kysely ratsastusseurojen nuorisotoiminnan tilasta.

Ympyröi Teidän ratsastusseuranne toimintaa parhaiten kuvaava vastaus, kiitos.

1. Ratsastusseurassanne olevien nuorten määrä:
 - a) alle 50
 - b) 50 – 100 nuorta
 - c) yli 100 nuorta

2. Järjestääkö ratsastusseuranne lapsille ja nuorille hevoskerhoja?
 - a) kyllä
 - b) eiJos vastasit b) ei, kuvaisitko miksi ratsastusseuranne ei järjestä hevoskerhoja:

3. Onko ratsastusseurallanne nimetty nuorisovastaava?
 - a) kyllä
 - b) eiJos vastasit a) kyllä, kuvaisitko mitä nuorisovastaavan toimenkuvaan kuuluu:

4. Millaista apua kaipaisit nuorisovastaavan toiminnan tueksi Suomen Ratsastajainliitolta?
 - a) koulutuksia
 - b) materiaaleja
 - c) tapaamisia toisten nuorisovastaavien kesken
 - d) neuvontaa
 - e) muuta, mitä:

5. Onko ratsastusseurassanne / tallillanne huomioitu eri lähtökohdista tulevat harrastajat, esimerkiksi:
 - a) esteetön toimintaympäristö
 - b) mahdollisuus harrastaa pienemmin kustannuksin
 - c) eri kulttuurit ja kielet
 - d) muuta, mitä:

Lämmin kiitos vastauksistasi!

LIITE 2

Kehittämistreffit Suomen Ratsastusliitto
Sanoista tekoihin – Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan
21.10.2016
Nuorten Akatemian osallisuustyöpajan raportti
Vilma Näveri
Työpajakouluttaja

Tähän raporttiin on koottu Nuorten Akatemian osallisuustyöpajan aikana käsitellyjä aiheita, menetelmiä ja tapoja, joiden avulla nuoria on osallistettu oman yhdistyksen tai seuran toiminnassa. Lisäksi työpajassa käsiteltiin sitä, miten nuoret voisi ottaa mukaan keskeisiin toimintoihin. Päivän aikana oli neljä 30 minuutin mittaista työpajaa, joissa toimittiin kolmessa pienryhmässä. Ryhmät saivat pohtia nuorten osallisuutta oman kiinnostuksen ja tarpeen mukaan. Ryhmät saivat vapaamuotoisen keskustelun aikana kirjoittaa keskeisiä ajatuksia ylös työpaperille. Ryhmät kertoivat tiivistetysti keskustelun pääkohdan tai lopputuleman muille työpajassa oleville henkilöille. Lopuksi yhteisiksi haasteiksi nousseista kysymyksistä keskusteltiin ja jaettiin omassa toiminnassa hyväksi todettuja käytäntöjä.

Tähän raporttiin on koottu kaikkien työpapereiden (12 kpl) sisällöt keskeisten kysymysten mukaisesti.

1. Miten nuoria on osallistettu omassa seurassa/yhdistyksessä?

- Nuoret on huomioitu tiedonkulussa: nuorten ajatuksia ja ideoita varten on laitettu ideapalautelaatikko
- Nuoret toimivat heppakerhon ohjaajana
- retkitoiminta
- Nuoret mukaan suunnittelussa esim. postilaatikko
- Nuorilta kysytään suoraan ”mitä haluaisit toiminnalta?”
- junioreiden jaosto (seuran alajaosto)
- Kiva kaveri -toiminta (uusille junioreille pariaksi kokeneempi nuori, joka auttaa pääsemään mukaan)
- juniorit ja nuoret seuraa hallituksen kokouksia
- junnutiimi, junnuklubi
- annetaan nuorille tilaa päättää itse
- nuoret opettaa oppimiaan asioita eteenpäin esim. hevosmiestaidot
- yhdessäoloa esim. retket
- Verme -vertaismentorointi

- Nuorille on annettu vastuuta ideoida esim. oma show
- nouse ratsaille päivä
- avoimen ovien päiviä
- nuorilta nuorille periaatteella: tarjonta vastaamaan kohderyhmän kysyntään (nuoret vetävät aikuisten valvonnassa)

2. Miten nuoria haluttaisiin osallistaa omassa seurassa/yhdistyksessä?

- Nuorille oma ideointityöpaja/ideailta
- enemmän vastuuta nuorille esim. nuoret voisivat järjestää pienemmille kepparikisan
- muu oheistoiminta
- teemakisat
- junnukokous
- oma kerhuhuone
- seuratoimintaan vaikuttaminen
- enemmän nuorten omia kokouksia
- karsinoiden siivouskisa: kuka on nopein
- leikkimielisiä kilpailuja
- seuran oma palkitsemisjärjestelmä – kiittäminen
- korostaa enemmän sitä, että kaikkien panos on yhtä tärkeä
- yhteistä toimintaa kaikenikäisille
- lajiesittelyt (nuoret suunnittelee ja järjestää)
- lapset neuvovat vanhempiaan
- ulkopuolisten osallistaminen: tuo kaveri tallille -päivä
- kummihevostoiminta (koulut, päiväkodit, lastensuojelu yms.)
- saada seuran jäsenet mukaan tekemään ja järjestämään toimintaa esim. tapahtumia → pitää ilmapiiri kunnossa → matalakynnys tulla mukaan → pitää jatkuvasti innostaa uusia mukaan
- saada ihmiset osallistumaan muuhunkin kuin ratsastuskisoihin
- nuoret voivat pitää yhdessä kanttiinia ja hyödyntää varat esim. ratsastusleiriin
- isommat nuoret voi vetää heppakerhoa (jos ohjaajalla riittävä ikä, tietotaito, auktoriteetti, suunnitelmallisuus)
- mahdollistaa myös "mahdottomat" ideat

3. Mitä nuoret toivovat oman seuran/yhdistyksen nuorisovastaavilta/ohjaajilta? (Kysytty vain nuorten pienryhmissä)

- neuvoja talousasioissa esim. luvat ja matkat
- motivointia
- enemmän tietoa siitä mihin ja miten voi vaikuttaa
- apua liiton kanssa kommunikoinnissa
- junnuvastaaville tieto taloudellisesta tilanteesta
- ideat aina nuorilta → aikuiset voivat auttaa jalostamisessa ja tukea isoissa projekteissa, kuten kisoissa

4. Nuorten esittämiä toiveita (kysytty vain nuorilta)

- ratsastusidolien tapaamisia
- pojille suunnattuja omia tapahtumia, kursseja (myös tytöille omia)
- Nuorten toive: illanviettoa ja tekemistä myös muun kuin ratsastuksen parissa
- Nuorten toive: ”ihan vaan vaikka vastuutehtävä yksissä kisoissa ja kiertävä tehtävälista → ei liian kuormittava”
- Nuorten toive: nuoret vastaavat itse somesta, nuoret tekevät mainokset
- hevosen hoitamisen opetteluun suunnattu paja, jota nuoret pitävät
- kerhotoiminta: nuorten kokouksia ja tapaamisia muualla, jotta voi irtaantua talliporukan kanssa muualle
- Nuoret toivovat asioiden pohtimista muidenkin kuin seuran hallituksen kanssa

5. Mitä haasteita osallistaminen on herättänyt?

- Nuorten ääntä pitäisi kuulla enemmän: haasteena nuorten tavoittaminen, nuoret eivät aina itsekään tiedä mitä haluaisivat tehdä, nuoret eivät osallistu sitoutuneesti, nuorten mielipiteiden lypsäminen, nuorten aktivointi, sitoutuminen
- tekemisen pitää olla riittävän helppoa: turha byrokratia pois
- Seuran toiminta muodostuu seuralaisista – ilman aktiivisia nuoria homma kuihtuu kasaan
- talkoot vapaaehtoistyönä on nykyään enemmän kirosana, kuin mukavaa yhdessäoloa
- sitoutuminen hoitosysteemiin huono → vanhempien informointi, lupalap-pu voisi auttaa asiassa

- Curling-vanhemmuus vähentää nuorten osallisuutta, koska vanhemmat tekevät nuorten puolesta. Vaikea puuttua kasvatuksellisiin arvoihin, keskustellen yrittää ohjata vanhempia antamaan nuorille enemmän vastuuta

LIITE 3

Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan!

Haastattelulomake Suomen Ratsastajainliiton lasten ja nuorten toiminnan koordinaattori Sanna Sassi, liiton nuorisotoiminnan tilasta.

1. Kuvaile lyhyesti Suomen Ratsastajainliiton nuorisotoiminnan nykytilannetta.

- Ratsastajainliitto tuottaa materiaalia ja toimintamalleja, ratsastusseurojen ja tallien käyttöön niiden nuorisotyössä. SRL toimii koordinaattorina ja tiedonvälittäjänä, urheilu ja järjestömaailman mahdollisuuksista ratsastusseuroille ja talleille. Sen lisäksi tuotetaan kilpailukonsepteja ja järjestetään joitakin tapahtumia (Kuten Buustia viime syksy ja tämä) sekä puhdas nuorisotoiminnan tapahtuma oli keppihevostapahtuma, jonne osallistui viisi sataa keppihevosharrastajaa. Yhteistyötä hevosalan muiden toimijoiden kanssa, siitä näkökulmasta tänä vuonna suunnitteilla ravinuorten kanssa yhteinen tapahtuma Marraskuussa Jyväskylässä

2. Miksi Suomen Ratsastajainliitto ry:n nuorisotoiminta vaatii kehittämistä?

- Jotta löydettäisiin kanavia ja väyliä miten tieto kohtaa loppukäyttäjän. Ehkä tavallaan koettu, että hyödytty, avautunut se kuinka valtava määrä materiaalia on mutta kohdentaminen ongelmallista. Iso asia on se, että ratsastuksessa kuten muissa urheilulajeissa viime vuosien aikana ollut laskua nimenomaan lasten ja nuorten harrastajamäärissä. Kaiken homman taustalla tehtävä tarjota mahdollisuuksia kaikille ikäryhmille, meidän toiminnan pitää olla sellaista että se puhtaasti tukisi ja pystyisi tarjoamaan oikeanlaisia tukitoimenpiteitä siihen että kaikilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus liikkua. iso kysymys kaiken taustalla. Vielä hevosalan järjestönä yksi tärkeimmistä tehtävistä tuoda tietoon hevosen hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä ja edistää hevostaitoja. Jollain tavalla ideaalisinta olisi jos hevostaidot voisi olla perus kansalaistaito, kaukainen haave vielä. Varmistaa kuitenkin nuorisotyöllä sitä että harrastajien keskuudessa pystytään tekemään sitä turvallisesti ja niin että hevonen ja ihmiset voivat hyvin.

3. Minkä koet suurimmaksi haasteeksi nuorisotoiminnan muuttamisessa?

- Löytää oikeat ihmiset oikeisiin asioihin. Tiedonkulku. Viestintä ja se että osataan olla oikeissa kanavissa ja oikeilla asioilla on suurin haaste. Uskon itse siihen ettei vapaaehtoisuus ole kuolemassa mihinkään, se on vain muuttunut ja muuttumassa edelleen jolloin meidän tehtävä olisi löytää uusia tapoja pysyä ajan hermolla.

4. Toiveet kehittämistyöni suhteen?

- toivoisin että tästä tulisi jollain tavalla mietittyä myös itse kokemani suurimmaksi ongelmaksi materiaali ja ihminen kohtaamassa sitä. On jo tavallaan olemassa, mutta toivotaan että pystyisit sivulta katsojana keksimään uusia ajatuksia miten ja mitä tehdä toisin jotta ne kohtaisivat paremmin. Toivon, mikä toteutuu jo myöskin, että tuottaa yksinkertaisen vinkkilistamateriaalin, ja yhteinen tilaisuus jossa kohdataan niitä ihmisiä joille homma kuuluu. Tapahtuman on tarkoitus olla pilotti, jos on toimiva juttu, niin mikään ei estä tekemästä tämän tyyppisiä juttuja uudelleen.

LIITE 4 Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 - kysely

Hei!

Kiitos osallistumisestasi Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2 -tapahtumaan. Vastaathan nopeaan kyselyymme. Tuloksia käytetään ratsastuksen nuorisotoiminnan kehittämiseen. Vastaukset käsitellään nimettöminä.

Kiitos avustasi!

Ystävällisin terveisin,
SRL ja Sanni Uusitalo

Buustia ratsastuksen nuorisotoimintaan 2

Kuinka hyödylliseksi koit tapahtuman eri osa-alueet? (10 = erittäin hyödyllinen)

Aamupäivän osuus

Reilu Peli (Valopilkku ry)

#hevostaidohaltuun -työpaja

Innosta osallistumaan-työpaja

Materiaalit

Arvioi päivän tapahtumaa. (10 = erinomainen)

Vastasiko tapahtuma odotuksia?

Saitko tapahtumasta ideoita oman toiminnan järjestämiseen?

Tutustuitko uusiin ihmisiin?

Millaista tukea kaipaisit Suomen Ratsastajainliitolta nuorisotoiminnan avuksi?

- Koulutuksia
- Materiaaleja
- Tapaamisia toisten nuorisovastaavien kesken
- Neuvontaa
- Jotain muuta, mitä

Kysymykset, terveiset ja kehittämissuhteet:

Kiitos vastauksistasi!